

Argesul

Director: Mihai GOLESCU

● apare în 20 august a.c.

● anul CXLVIII ● Nr. 10 (9170) ● 5 lei
● marți, 20 august 2024

O CASĂ, UN OM, UN SAT, O ȚARĂ

- pagina 4

Dumitru Constantin DULCAN:
„Dumnezeu există!”

- pagina 13

„56 de ani de
la fabricarea
primului
autoturism
românesc”

- pagina 2

Acad. Al. Vlad CIUREA:

„Al treilea
mister”

- pagina 8

Gh. SOARE:

„Există
nervi”

- pagina 5

„Adevărata
Ucraină”

- pagina 7

Gh. BACIU:

„Bugeacul,
pământ
românesc”

- pagina 6

Chiar am devenit dușmanii cărților?

Crina ZĂRNESCU

În 1966, regizorul francez François Truffaut realiza un film după cartea lui Ray Bradbury cu același titlu, *Fahrenheit 451*, din 1953. Câți dintre dumneavoastră își mai aduc aminte de acest film? Câți dintre dumneavoastră ați citit acesta carte, așa zice, profetică? Vă voi aminti subiectul pe scurt. Scriitorul a avut o viziune foarte clară și tragică, în același timp, a ceea ce va urma în viitorul apropiat al omenirii. Aș sublinia în viitorul lui care a devenit prezentul nostru!

O instanță decizională, dar invizibilă, hotărăște printr-un reprezentant al pompierilor, Montag, să distrugă toate cărțile prin ardere la temperatura de 451 de grade Fahrenheit, adică aproximativ 233 grade Celsius, la care hârtia este distrusă. Incendierea cărților - care amintește de tragicele momente istorice când celebrele biblioteci ale lumii antice au fost distruse - este, desigur, și o metaforă a momentului 1939, când naziștii au invadat Polonia și au dat foc bibliotecii evreiești din Liublin, care număra aproximativ 40.000 de volume. Distrugerea cărților echivalează cu

amputarea unor părți ale istoriei culturii și civilizației omenesti. Bibliotecile din Alexandria, Constantinopol, Bagdad, Celsus din Efes, Nalanda, situată în nord-estul Indiei de astăzi, toate au fost incendiate, voit sau nevoit, și, astfel, mii de volume, de papirusuri scrise în persană, aramaică, ebraică au fost distruse. Biblioteca din Nalanda, de exemplu, construită în timpul dinastiei Gupta, cuprindea trei clădiri distincte, împărțite la rândul lor în secțiuni și care adăposteau pe discipline și domenii sute de mii de manuscrise sacre, dar și texte de gramatică, logică sau astronomie.

Să ne amintim și de un alt moment nu prea îndepărtat de prezentul nostru! Instaurarea comunismului în România, când aristocrații, mai ales cei ai spiritului, trebuiau să dispară într-un fel sau altul. Un timp când comuniștii harnici au ars «grămezi» întregi de cărți din biblioteca Brătienilor, «dușmani» ai poporului, în parcul conacului Florica, la Ștefănești! Această bibliotecă a fost parte incendiată, parte risipită (adăpostea peste 5.000 de volume, multe cărți despre istoria neamului românesc). Este o practică a dictaturii ignoranței, de-a lungul

timpului! De ce? Simplu: cartea reprezintă un pericol pentru că te învață să gândești, să compari, să analizezi, să ai păreri și să iei atitudini!

Dar să revenim la cartea/filmul care este punctul de plecare a acestor câtorva considerații actualizate. Două imagini pregnante din filmul lui Truffaut m-au marcat profund. Prima, a incendierii cărților, secvență de un puternic dramatism existențial și istoric. A doua, o imagine simbolică, a oamenilor-cărți, care trimite la ideea rezistenței culturii prin Carte, dar și a speranței că ea nu poate fi distrusă cu atâta ușurință câtă vreme oamenii citesc, îi memorează conținutul și trimit mai departe, în viitor, elementele necesare reconstruirii unei societăți umaniste. Contextul - care părea probabil halucinant la acel moment pentru spectatori, cu atât mai mult cu cât filmul era considerat SF - se dovedește a fi unul de mare actualitate, cel puțin așa după cum observăm în jurul nostru astăzi. Cartea este înlocuită de tehnologie, cititul cărților - de multe ori voluminoase și «greoaie», cu prea multe idei și ambiguități - cu televizorul, care

modifică psihologia percepției. Studiul, gândirea analitică și comparativă sunt reduse la «vizionare». Statul la televizor devine esența noii societăți tehnologizate. De aici, la simplificarea informației care durează cam cât un TikTok la dispariția totală a cărților, a Bibliotecii, nu este decât un pas! Oamenii se degradează, își pierd individualitatea conștientă, devenind o masă informă, abuzează de droguri și de alcool, uită constant și gradat cuvintele și denumirea multor lucruri care-i lega de un context concret, definit istoric, înscriindu-se într-o realitate desemantizată, dominați de tot felul de frici și găsind refugiul și tratamentul spaimelor lor în programele inepte și absurde ale unei televiziuni care pare preocupată doar de aspecte exterioare, ca frumusețea doamnelor sau îngrijirea mediului casnic. Drept pentru care, oamenii nu mai ies pe străzi și stau lipiți de ecrane!

Vi se pare cunoscut? Să ne uităm cu atenție în jur! Ce vedem pe străzi, în toată mass-media, în toate clipurile publicitare, în filme sau concursuri și festivaluri naționale sau internaționale etc.?

(continuare în pagina 3)

La mulți ani!

Astăzi vor fi sărbătoriți - la zi aniversară - **Dumitru Chirleşan**, fost rector al Universității din Pitești, și **Sevastian Tudor**, istoric, publicist și fost director al Teatrului „Al. Davila” Pitești. Mâine, vor primi felicitările cuvenite doctorul **Viorel Pătrașcu**, un statornic colaborator al ziarului nostru, **Mihai Ion**, primarul comunei Popești, și **Pârvu Pandelea**, director la CCCF. Iar joi, va închina o cupă de șampanie cu cei dragi **Ion Brănescu**, om de afaceri.

La mulți ani alături de cei dragi!

„Argeșul”

20 august 1968:

56 de ani de la fabricarea primului autoturism românesc

În urmă cu 56 de ani, la 20 august 1968, pe poarta uzinei de la Colibași (Pitești) a ieșit primul autoturism românesc, *Dacia 1100*, produs la fosta Uzină de Autoturisme Pitești, actuala *Automobile Dacia S.A.*, fiind o asamblare în sistem CKD a modelului francez *Renault 8*. Între 1968 și 1971, au fost produse 37.546 de autoturisme.

Pe 6 septembrie 1966, se semnează la București contractul cadru între statul român și Régie Nationale des Usines Renault. S-a optat în favoarea modelului *Renault 8 Major*, al cărui preț era mai accesibil pentru clienții români. Noua marcă este denumită *Dacia*, după numele roman al zonei ocupate de România actuală, iar modelul este numit *1100* de la cilindrarea motorului de 1108 cmc.

Pe 16 septembrie 1966, se ia decizia de a amplasa fabrica vizavi de Uzina de Piese Auto Colibași, valorificându-se niște hangare construite în 1943 pentru aviație. Construcția fabricii

începe în primele zile ale anului 1967, cu asistența *Renault*. Un an și jumătate mai târziu, pe 1 iulie 1968, se pornesc probele în gol la cele 217 stații de lucru. Pe 3 august 1968, ies primele autoturisme de preserie de pe porțile noii Uzine de Autoturisme Pitești. Primul automobil ieșit pe poarta fabricii, la deschiderea din 20 august 1968, a fost făcut cadou Secretarului General al Partidului Comunist Român, Nicolae Ceaușescu. Pe o plachetă comemorativă din compartimentul motorului se poate citi: „Primul autoturism de serie fabricat în RSR. Muncitorii, inginerii și tehnicienii constructori de mașini vă aduc dumneavoastră, tovarășe Nicolae Ceaușescu, prinosul de recunoștință pentru inițierea producției de autoturisme în România și pentru grija permanentă ce o purtați dezvoltării industriei noastre socialiste”. În realitate, Nicolae Ceaușescu a primit modelul nr. 75, care astăzi se află în colecția de vehicule de interes istoric al *Automobil Clubul Român*.

V.N.

A murit „Genialul”

Poetul, scriitorul, criticul și istoricul literar **George GIBESCU** (născut Gheorghe Gibă, la 24 octombrie 1940, în comuna Ciofrângenii, satul Burluși, județul Argeș) s-a stins din viață la 19 iulie a.c. și a fost înmormântat în cimitirul din satul natal, în prezența fiicei trăitoare în Olanda și a unui mic grup de apropiați și rude din sat.

Cu o pregătire filologică de excepție, ca profunzime și întindere, autor al unor opere apreciate la superlativ - studii monografice dedicate lui Philippide și Ion Barbu, primul volum de „Poesii” dintr-o serie proiectată în zece volume, peste

1.000 de articole de critică și istorie literară - marele dispărut fusese gratulat, încă din studenție, cu supranumele „Genialul”, binemeritat, așa cum motivează pe larg scriitorul Petre Anghel (coleg filolog, din aceeași comună), în cartea sa de excepțională valoare „Retrăiri”, apărută la editura „Eikon” din Cluj-Napoca în 2004.

Rămas cu doctoratul nefinalizat, din cauză că i-a decedat conducătorul, George Gibescu era de-o ținută științifică în specialitate inegalabilă, așa cum îl confirmă textele rămase și opiniile exprimate de către specialiștii care i-au citit operele.

La slujba de înmormântare a fost omagiat de către prof. Gheorghe Piele - cunoscutul scriitor consătean care, folosind expresia „Mi-a murit mentorul!”, a recunoscut că i-a fost învățăcel - și de subsemnatul. Participanții au fost informați de oferta marelui dispărut, adresată comunei, de a-i lăsa întreaga sa aleasă avere, de circa 15.000 de cărți, care să fie depozitate și utilizate în sat, fie în casa părintească a scriitorului, fie în clădirea școlii devenită nefolositoare în condițiile reducerii drastice a numărului de elevi.

Sperăm de asemenea ca fiica lui să urmărească și continuarea publicării în întregime a operelor celui dispărut, așa cum acesta o dorise și o proiectase în timpul vieții.

Prof. Gheorghe I. UNGUREANU

Cupa comunei Băbana la șah

În iulie, de sărbătoarea Sfântului Ilie, s-a desfășurat **Cupa comunei Băbana la șah**, ediția a doua. Întrecerea a fost organizată de Asociația Sportivă „Muntenia - 22 Decembrie” Argeș, în parteneriat cu autoritatea locală, Asociația Română de Tineret „Muntenia”, Asociația de Tineret pentru Învățământ și Știință „Solaris”, Asociația Revoluționarilor „Club 22 C.C. București” - Filiala Argeș și Centrul Cultural Pitești. Pe podium au urcat: **Ianis Alexandru Dragotă** (12 ani, campion), respectiv **Albert Constantin Borceanu** (13 ani), **Rareș Gheorghe Enache** (12 ani) și **Florin Lazăr** (14 ani) - vicecampioni. Cupa competiției i-a fost înmănată primarului localității, **Bebe Vasile Ivan**, pentru buna organizare a evenimentului.

ARGEȘUL

Publicație de atitudine politică, social-culturală

Director: **Mihai GOLESCU**

Redactor-șef - print: **Val NICOLAU**, tel. 0733 942 813

online: **George OLTEANU**, tel. 0746085073

Social: **Olga ANDRONACHI**, tel. 0747286586

Cultură: **Magda GRIGORE**, tel. 0728156520

Învățământ: **Gheorghe SOARE**

Publicitate - marketing - print - online: **Adrian GOLESCU**, tel. 0737035999

Secretariat: **Andreea TEȘU**, 0724590091

Contabilitate: ECF AUDIT SYSTEM SRL, Contabil șef: **Maria CRĂCIUNEANU**

Cenzor: **Tatiana CIOFĂRLĂ**

Difuzare:

Viorel CRĂCIUNEANU, tel. 0729841301

Redacția și administrația: Pitești, Bd-ul Republicii nr. 88, tel. 0248217704

Correspondenți peste hotare:

Franța: **Vasile MĂRUȚĂ**

Colaboratori permanenți:

ÎPS CALINIC, **Florin CHIVOCI**, Prof. univ. dr. neurochirurg membru de onoare al Academiei Române **Alexandru Vlad CIUREA**, **Augustin DOȚAN**, **Mihai EPURE**, preot **Lucian GRIGORE**, **Liviu MARTIN**, acad. Gh. **PĂUN**, **Denisa POPESCU**, **Octavian Mihail SACHELARIE**, **Adrian SIMEANU**, **Constantin VOINESCU**, **Dan ZAMFIRESCU**, **Crina ZĂRNESCU**

Consiliul editor:

Mihai GOLESCU președinte, **Marin MANOLACHE**, **Val. NICOLAU**

Știința, la ralanti (?)

Gheorghe PĂUN

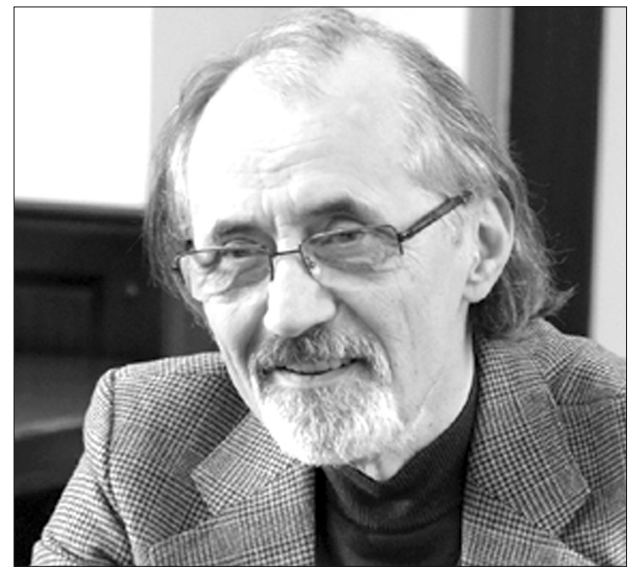
Am pus semnul de întrebare mai mult din precauție, convingerea mea este că titlul putea rămâne foarte bine o afirmație și nu spun asta doar pentru a-mi dovedi încă o dată pesimismul, ci pentru că așa arată „semnele vremurilor”. Pe de o parte, nu mai cred de mult timp în creșterea continuă, în progresul continuu. Orice creștere se domolește la un moment dat, atinge un platou, intră la ralanti... Din rațiuni interne sau sub presiunea contextului.

Iar în contextul a toate, omenirea dă semne de îmbătrânire, „lumea civilizată” mai abitur, Europa parcă grăbindu-se. Egalitarismele aberante și utopiile aferente, inclusiv cele ecologice, sunt o nouă formă de bolșevism, ineficientă ca oricare altă formă experimentată până acum. Nivelatoare, mediocrizantă. Am mai spus-o: lumea („civilizată”) se mediocrizează, mediocritatea se autoîntreține, se amplifică. Vedeți învățământul primar-gimnazial din tot Vestul, acum și de la noi, cu influența directă și asupra celui superior. Trebuie apoi amintită intervenția „contabililor” (a mentalității financiare, cu preocuparea pentru obiective pe termen imediat), criteriile tot mai formale de evaluare a rezultatelor cercetării, productiviste, numere care nu pot da seama și de calitate, se opresc la suprafața cantitativă a lucrurilor. Alături, mai ales în ultimii ani, se află intervenția politicului și a corporatismului, folosirea științei ca mijloc de propagandă – cazul medicinei și statisticii compromise planetar la vremea recenteii pandemii este ilustrativ. De decenii bune se tot aud contabili și politicieni care

afirmă că avem destulă știință, ceea ce se mai speră a se obține de acum încolo – mai ales în fizică – este scump și cu aplicații îndepărtate, nesigure. Nu mai amintesc și afirmația, în circulație prin campusurile americane, cum că matematica e un semn de suprematism alb, de discriminare... O bazaconie hilară, dar cu efect vizibil pe termen scurt.

Există însă și un fel de „îmbătrânire” intrinsecă, internă, obiectivă – care justifică unele poziții ca acelea de mai devreme. Fizica s-a sofisticat atât de mult că pare a nu mai avea legătură cu realitatea, modelele ei sunt matematică pură, imposibil de validat ca pe vremuri, prin experimente cruciale. Interesant o fi să dovedim existența bozonului Higs, „particula lui Dumnezeu”, dar cum îl folosim pentru a obține un profit de un fel sau altul, nu știu să poată explica vreun fizician. La fel cu cercetările în matematică, mai puțin cu cele din chimie și, evident, mult mai puțin cu cele din informatică, la modă acum în mass-media.

Cu informatica sunt însă alte probleme, ea însăși e un puternic „factor de încetinire” în multe științe tradiționale, inclusiv în informatica teoretică. Dacă inteligența artificială este mai deșteaptă decât cea umană, la ce bun atunci să mai investim în oameni?! Nu e un sofism grăbit, pentru că, de exemplu, în zona optimizărilor, atât de utile din economie și inginerie până în medicină-farmacologie și încă mai departe, algoritmiile aproximative, evolutivi, bazați pe căutări la întâmplare (cu întâmplarea ingenios-inteligent direcționată) s-au dovedit de multă vreme surprinzător

de eficienți, iar aici, da, progresele sunt încă impresionante, datorită însă forței brute, conectivității, cloud-ului. Da, dar programe de acest gen poate să scrie și Chat GPT, repede și aproape gratis, nu contează că multe sunt slabe, apar printre ele și programe reușite. Contabilii demult încearcă să omoare gășca cu ouă de aur, teoria din informatică – e formularea unui clasic al informaticii deopotrivă teoretică și practică, Edsger W. Dijkstra, care încă de prin anul 2000 se întreba dacă nu cumva asistăm la *The end of Computing Science?* Își răspunde negativ, dar articole fără semne de întrebare în titlu au apărut și cu referite la fizică și matematică – o căutare pe Google aduce nu numai constatări, ci și argumente. Iar în 2000 nu apăruse „molima” IA, 1 + 1 încă făceau 2, nu „multiculturalism”, teorema lui Pitagora nu devenise rasistă...

Bun, mai bine la ralanti decât cu frâna de mână trasă, dar dacă nu ne trezim la timp, acolo vom ajunge...

Chiar am devenit dușmanii cărților?

(urmărire din pagina 1)

Să analizăm puțin și a doua imagine, a oamenilor-cărți, legată cumva de «trezirea» lui Montag! Cel care, teoretic, prin funcția pe care o ocupă, are datoria de a stinge incendiile și de a salva persoanele aflate în pericol, capătă acum o nouă poziție: aceea de incendiator! Așadar va incendia bibliotecile chiar și cu proprietarii lor, în cazul în care aceștia s-ar împotrivi! Cărțile sunt privite ca fiind cel mai mare «dușman» al oamenilor, pentru că ele le induc starea de nefericire și îi fac nemulțumiți de propriile lor vieți. Imaginați-vă starea de exaltare și a pompierilor, dar și a spectatorilor care, văzând cum ard cărțile, sunt cuprinși de o bucurie barbară! Evident, pompierii sunt primii care jubilează, dând impresia unor sălbatici care-și satisfac apetitul, aruncând în flăcări saci întregi de cărți. Nu e de ignorat schimbarea atitudinii pompierului-șef, Guy Montag, cel care, la început, este stăpânit de un mare zel ignitiv, de purificare, dar care apoi, după o întâlnire crucială, vrea să vadă, înainte de a le arde, despre ce este vorba în cărți.

Cine îi deschide ochii? O fată și un profesor! Fata, Femeia, cea care simbolic dă naștere, naște viață, reunește prin acest proces trecutul și viitorul. Și Profesorul care, instruind, deschide spiritul spre viitor. Iată, deci, pe cei care îl fac pe Montag să vadă! Și el începe să silabisească, să urmărească cu degetul cuvânt după cuvânt, în sfârșit, să citească, curios să afle ce se găsește în acele pagini. Când începe să înțeleagă, îndoiala își face loc în mintea lui. Începe să-și pună întrebări! Află! Descoperă!

Dar să revenim la realitatea actuală! Ce vedem în jurul nostru, în lumina celor

descrise până aici? Publicități infantile, filme lipsite de substanță, dar pline de violență și de scene de o mare agresivitate și vulgaritate (nerecomandate celor de 13 ani!), programe de entertainment care au devenit o constantă a televiziunilor, indiferent de culoare, care promovează până la absurd epidermicul și superficialul, ca și TikTok-ul, de altfel, divertismentul deșănțat cu etalarea amănuntelor fizice și tot astfel de emisiuni care au înlocuit, încetul cu încetul, valoarea, că este vorba despre valoarea artistică sau/și valoarea spirituală. Foarte mulți tineri refuză pur și simplu cartea, lectura, descoperirea prin intermediul scriitorilor a altor lumi, a altor experiențe, a altor moduri de a gândi și de a se exprima. Este de-a dreptul deprimant să vezi această degradare lentă, constantă și, aparent, inevitabilă, care

duce la înregimentare, la uniformizare, la construirea de tipare atitudinale și verbale. A-i scoate pe unii din acest «habitus», încercând să-i convingi să vadă altceva decât ceea ce le-a fost imprimat în subliminal echivalează cu o mică revoltă, «nu-mi respectă personalitatea», care duce, de foarte multe ori, în funcție de educație, la agresivitate.

Asistăm, așadar, la un alt fel de incendiere profetizată, de altfel, de scriitor: distrugerea cărților prin ignorare, prin indiferență, prin dispreț. Dispar librăriile și sunt înlocuite de case de jocuri și pariuri sau de minimarketuri, praful gros al uitării se așază pe cărțile din biblioteci...

Întrebările lansate de cartea lui Bradbury cu privire la viitorul omenirii destinat unui faliment quasi-total, prin anularea spiritului își găsesc totuși prin convertirea lui Montag (în germană, Montag înseamnă luni, deci e vorba despre un început!) și prin imaginea simbolică a oamenilor-cărți, un răspuns plin de speranța revenirii la cultura cititului. Există în final o sclipire de optimist a unui nou început, pe care aș vrea să o împărtășesc....

Și aș vrea să cred că această tendință de a oculta cartea este vremelnică, că oamenii se vor reîntoarce la valorile literare și spirituale, la deschiderea spre alte lumi pe care ele le promit. Și îmi place să cred că simbolul păsării Phoenix care renaște din propria cenușă va redefini acest moment din istoria ciclică a omenirii.

* Fahrenheit 451 Update

O CASĂ, UN OM, UN SAT, O ȚARĂ

PRIMIREA

Nici n-am ajuns bine la Casa de Creație „Dimitru Constantin - DULCAN”, că ne-au luat în primire doi băieți simpatici de la poliție, sfātuindu-ne grijulii unde să coborâm din mașină, unde să parcăm și unde să... mâncăm. Ba nu, asta din urmă nu ne-au spus-o. Scriu „spus-o”, fiindcă mi-am permis să invit la inaugurare două profesoare: Crina Zărnescu și Magda Grigore, colaboratoare ale publicației, precum și pe prof. univ. dr. Vasile Măruță, rezident de 42 ani în Franța. Vreau să spun prin asta că mi-am permis să vin și eu cu intelectuali, nu doar medicul, generalul și profesorul Dimitru Constantin - Dulcan, vioara întâi a evenimentului care, la Mărghia, a impresionat nu atât prin rezonanța cuvintelor oficiale rostite la casa de aducere aminte și la căminul cultural, cât și prin căldura umană cu care fiii satului l-au înconjurat pe unul de al lor, ajuns - vorba lui Coșbuc - „domn cu multă carte”. Și cu care se mândresc aici, acasă la ei, dar și în țară, și în lume. Fiindcă „omul” de cultură, scriitorul D.C. DULCAN, trăiește și scrie la dimensiuni planetare. Îmbrăcând mai toate hainele comunicării, cercetării, științei, filosofiei și credinței. Ba și ale armatei: e general!

AU ȚINUT SĂ-L ONOREZE...

Numai cine nu s-a născut la sat poate că nu știe ce senzație ai când te întorci în satul natal și, dimineața, calci cu piciorul pe iarba înrourată. Altminteri parcă nu trăiești. Îmi place să cred că o asemenea stare a încercat acum și puil de țăran Dimitru Constantin Dulcan căruia sătenii lui i-au durat la Mărghia, locul natal, o casă de creație, alături de casa părintească. Lui, devenit prestigios neurolog, profesor universitar, scriitor, filosof, promotor al gândirii pozitive și al Noii Spiritualității. Așa, ca să se știe și să nu se uite!

Au ținut să onoreze evenimentul, alături de săteni, prieteni, colegi, intelectuali din Argeș și de pretutindeni, fostul său coleg de clasă de la Liceul „Brătianu”, ajuns președinte al României, Emil Constantinescu, reputatul actor Dorel Vișan, deținătorul unui buchet de premii mai numeroase decât al florăresei Olga Panaete care, la rându-i, i-a umplut brațele sărbătoritului cu ce? - cu flori, desigur - ec. dr. Honoris Causa Bogdan Cuza, care m-a impresionat nu doar prin profunzimea cuvântului rostit pe scena căminului cultural, dar și prin știrea că este strănepot al domnitorului Al. I. Cuza. Un strămoș al d-lui Dulcan a fost în garda lui Cuza!

Sincer, acum când scriu, am sentimentul că pământul de la Mărghia și, prin extensie, cel din Argeș și din țară, începând de joi, 15 august, s-a încărcat pozitiv, trăgându-și seva osmotic din rădăcinile care hrănesc gândirea celui ce a dat spre nemurire cartea „Inteligența materiei”. Carte apărută în regimul trecut și distinsă, în 1992, cu Premiul de filosofie „Vasile Conta” al Academiei Române. Dacă este adevărat că omul este „sculptura Soarelui pe Pământ”, atunci la fel de adevărat este că, „în căutarea sensului pierdut”, cum se intitulează o altă carte a Domniei Sale, fiecare dintre noi „ajungem să devenim ceea ce gândim”. Dovada o constituie fără tăgadă evoluția copilului de țăran din Mărghia, visând sub cerul înstelat al satului și alergând, sub cerul promițător al orașului, cu incredibilă voință, din orizont în orizont, spre cunoaștere cât cuprinde, spre facultate, spital, aulă universitară și de cercetare,

câmp cuantic informațional, sistem filosofic, credință, o nouă spiritualitate. Un destin căruia, crede, i-a fost hăruit. A crezut în determinare, în destin pe care, la urma urmei, și l-a făurit cu propriile lui mâini și capacități intelectuale, ajungând cumva una dintre persoanele marcante ale neamului românesc. Dacă aveți rezerve apropo de afirmația mea, părându-vă cumva

Casa de Creație „Dimitru Constantin Dulcan”

hazardată, luați și citiți, din librărie sau de la bibliotecă: „Întâlnirea cu destinul”, „Inteligența materiei”, „În căutarea sensului pierdut”, „Către noi înșine”, „Mintea de dincolo”, „Creierul și mintea Universului” etc. Nu veți fi doar surprinși, ci de-a dreptul șocați de câte veți afla despre noi înșine, despre sensul existenței noastre, despre pașii pe care-i face mereu și mereu cunoașterea, propulsată de energia câmpului cuantic. Propulsată spre ce? Evident, spre Bine, Frumos și Adevăr, cum visa Platon și cum ar trebui să năzuim cu toții, căci a venit „veacul noii spiritualități”.

Ascultându-i cuminte pe toți care l-au onorat cu rostirea lor elogioasă, la inaugurarea casei de aducere

Bine ați venit, d-le președinte!

aminte și de creație desigur, îmi trec prin fața ochilor vorbele puse-n finalul cărții „Întâlnirea cu destinul”. Parcă scrise special spre aducere aminte: „**Oamenii din satul meu, în mijlocul cărora mi-am început viața, în marea lor majoritate nu mai sunt. Au plecat odată cu istoria și tradițiile lor spirituale, sperând, în simplitatea înțelepciunii lor, să găsească o lume mai bună. Am simțit, de aceea, nevoia de a lăsa posterității amintirea lor, așa cum au trăit, cu truda lor, cu bucuriile lor, fie și numai pentru meritul de a fi predecesorii celor ce sunt și ai celor ce vor veni.**”

CASA DE CREAȚIE

Da, sună frumos, CASA DE CREAȚIE „Dimitru Constantin - DULCAN”, dar cred că sună și mai adevărat casa de aducere aminte, fiindcă pentru actorul Gelu Vișan, pereții acestei case adăpostesc un univers de gânduri, sufletul unui căutător al adevărilor lumii, ale

universului în care trăim. Ale unui om fără astâmpăr, cu mare capacitate de analiză și sinteză, ale unui cercetător care privește mereu întrebător spre noi și spre sine însuși, mereu dornic să afle și să spună și altora. (Aici, dl. Vișan a dat să numere televiziunile prezente.) Spre a face mai bine și mai frumos, mai adevărat. Chiar și aceluia care nu au conștiința valorii, dar trăiesc alături de noi „pe pământul care ne este leagăn și în universul care ne-a creat”. „Dacă vrem să mai avem un viitor va trebui să gândim pozitiv, cu iubire, nu cu dușmănie, în unitate, nu în dezbinare.”

Aflu că o parte dintre ideile, din convingerile, din principiile care susțin structura cărților d-lui Dulcan, sunt relevate de dr. în filosofie Stela Maria - Ivaneș în cărțile prefațate, ilustrează spațiile expoziției inaugurate în Ziua Sfintei Marii și sunt „opera” de designer a Alexandrei Stănculescu, fata celei care coordonează activitatea Asociației „Puncte de vedere”. De altfel, este impresionantă energia multor argeșeni din jurul d-lui Dulcan de a-i defini nu doar creația și personalitatea, geniul chiar, dacă nu mă încumet prea mult, atașamentul și dăruirea fiindu-le recunoscute și prin înmânarea unor plachete. I-am reținut, între alții, pe col. N. Jianu, președintele Asociației civice „Pro Mărghia”, cunoscut ca fiind sufletul activității culturale din sat, secondat de col. Voiculescu, muzeograful Filofteia Pally, dirijorul Cătălin Iancu ș.a. Un reușit comperaj al evenimentului care a adunat, joia trecută, în centrul satului destulă lume - elite, fani - Dana Popescu, realizator la „Antena 3” Pitești, Marian Jinga, care a filmat de zor pentru materialul documentar merit să ilustreze semnificativ inaugurarea casei de creație și, repet, de aducere aminte. Și, desigur, să nu-l uităm pe primarul Gh. Drăgan, aflat la al patrulea mandat. Ba, ar merita să-l amintim aici și pe cel ce ne-a ținut companie la masă, Bebe Țicu, dar nu pentru asta, ci pentru că este tată a două fete, strălucite, ambele pilotează avioane românești de performanță. (Una este și comandant). Fete care, în copilărie, au știut a săpa și la porumb, dar au știut a învăța și carte. Și cu care tot satul se mândrește!

TRADIȚIE ȘI MODERNITATE

Scriu din inimă mai ales aceste rânduri, fiindcă **n-ar trebui cu niciun chip să-l uităm vreedată pe dr. Dimitru Constantin - DULCAN**, cel ce ne-a pus în temă cu **inteligența materiei** - un spiritus rector, un prestigios neurolog și filosof - revelând „conștiința spiritualizată și criza de omenesc”, în fine, nevoia noastră de „iubire, înțelegere, pace sufletească și speranță”. Să fim atenți, tot mai atenți la ce se petrece în jurul nostru, că „nu se știe niciodată cine dă și cine primește”. Dacă - așa cum speră - vom ajunge la o conștiință nouă, superioară, spiritualizată, poate că vom afla. Și poate vom afla, dacă umblând la lada cu zestre a înțelepciunii românești, la bogatul filon al tradițiilor populare, al caselor construite din lemn, lut, șindrila și vârghini, la splendidele costume populare, prezente în expoziție care merită valorizate, alături de fotografii, documente, manuscrise, dacă vom împleți ingenios tradiția cu modernitatea și inovația, cum încearcă Asociația civică „Pro Mărghia”, dacă vom reuși să lucrăm, să gândim pozitiv, atunci viitorul va suna mult mai bine!

Mihai GOLESCU

România educată. Step by step (7)

Există nervi

Prin anii '81 sau '82, la Casa Sindicatelor din Pitești, a avut loc un spectacol de teatru cu piesa *Există nervi*, de Marin Sorescu, la care au fost invitați, pe lângă mai-marii județului, și cadre din administrație, învățământ și cultură, până s-au completat cele 800 de locuri ale unei săli arhipline. Piesa lui Marin Sorescu fusese scrisă în anul 1964, publicată în 1968 în revista *Lucașul* și considerată de principalii critici literari ai epocii, Eugen Simion și Nicolae Manolescu, o expresie a absurdului de tip ionescian în realitatea banală, cotidiană.

În esență, scena care ne proiectează direct în absurd, prin vivacitatea limbajului și ironia dialogului, se află încă la începutul textului. O garsonieră, cu fereastră/deschidere către spectatori, este luată, spre stupefacția personajelor (Locatarul și Prietenul), drept un compartiment de tren, pe ușa din fundal apărând alt personaj, care întreabă: „Mă scuzați, mai este un loc liber? [...] Eu nu merg decât câteva stații”. Locatarul încearcă totuși să-și explice, pe tot parcursul acțiunii, absurdul situației: „Poate că azi-noapte, în timp ce dormeam, să fi fost declarate casele drept trenuri.” Începe astfel „o călătorie în fantezie, cu trenul, printr-o sufragerie, [...] o călătorie nervoasă în absurdul existenței noastre, într-o eră deja trecută și totuși atât de palpabilă și de vie, în care absurdul distruge tot”, observă retrospectiv, într-o cronică teatrală, Luciana Antofi.

În sală, aplauze prelungite, izbucnite spontan, produse de replicile eclatante ale personajelor. A doua zi, la birou, ușa se întredeschide cu mare grijă și în cadrul ei apare, parcă nehotărât dacă să intre sau nu, Sorin Simion, inspectorul de matematică și lector la Institutul Pedagogic Pitești. I-am făcut semn să ia loc, iar el, vizibil stânjenit, îmi pune o întrebare cu totul surprinzătoare: „Dumneavoastră ați răs aseară?” „Da”, i-am răspuns cu tonul cel mai firesc. „Eu nu am răs”, zice dumnealui. „Eu am răs, ca toți cei din sală”, am completat eu, mirat. Nu știam atunci toate accidentele drumului acestei comedii de la textul dintr-o revistă literară până la o scenă în care acțiunea se desfășoară în văzul tuturor. La Craiova, cea „văzută din car” (*La Liliiec*) de exemplu, chiar la teatrul care poartă acum numele scriitorului, piesa a fost interzisă până în 1990, deși la importante teatre din țară avuseseră loc spectacole încă din stagiunea 1968-1969. Un prim-secretar al vremii a izbucnit, la vizionare, reproșându-i scriitorului că piesa este un afront la adresa societății socialiste. De aceea, și sunt mărturie în acest sens, însuși scriitorul, ca să-i fie aprobată piesa, făcea semne sperate către spectatorii din sală să-și tempereze totuși râsul și aplauzele. Încă de atunci se produceau însă, insinuant, schimbări față de atmosfera represivă specifică „obsedantului deceniu” '60. În 1981, deja subminarea subtilă a regimului nu mai putea fi oprită, dar Sorin Simion, parcă el însuși vinovat de încălcarea vreunei interdicții, s-a scuzat: „Am răs și eu totuși, când nu mai râdea nimeni!”

Proiecții de acest fel, către absurdul cotidian, dar mai ales instituțional din învățământul preuniversitar, se multiplică, în mod surprinzător, tocmai în vacanță, după ce examenele și concursurile cele mai importante s-au încheiat. Se aduc iarăși în discuție teme mai vechi despre condiția cadrului didactic, unele intens mediatizate și în debaterile publice privitoare la noua *Lege a învățământului preuniversitar*, nr. 198/2023: cariera didactică și profilul profesorului din preuniversitar, precum și, reușită, „excluderea” titularizării din învățământ.

De la Legea lui Spiru Haret la România Educată

Indezirabil a devenit (prin omisiune), în noua *Lege a învățământului preuniversitar*, doctoratul, menționat, ca formă de înaltă pregătire în toate reglementările anterioare, de la *Legea asupra învățământului secundar și superior* (1898), „legea lui Spiru Haret”, „sanționată prin *Înaltul Decretul Decret Regal No. 1097 din 23 martie 1898*”, până acum. Spiru Haret, marele reformator liberal al școlii românești, uitat parcă în timpul elaborării noii legi, deși se face mai mereu caz de o moștenire politică de peste 150 de ani, a dat o prețuire expresă celei mai înalte forme de pregătire a cadrelor didactice: „Art. 23. Pentru cine va să poată fi numit profesor la un gimnaziu sau liceu, pentru una din specialitățile din grupa literară sau științifică,

trebuie [...] să posedă certificatul de absolvirea liceului și o diplomă de licențiat sau **doctor în litere sau științe**, după grupa din care face parte specialitatea la care se destină”. Toate legile ulterioare, din 1912, 1928, 1969, 1978, 1997, au menținut doctoratul, într-o ierarhie clară, drept cea mai înaltă formă de specializare și de perfecționare a profesorilor.

Nici comuniștii nu au anulat titlurile de doctor ale profesorilor!

Decretul nr. 175/1948 (!!): art. XXII, elaborat în plin comunism, nu s-a atins de titlurile anterioare ale profesorilor: „Art. XXXVI - Membrii corpului didactic ai școlilor confesionale sau particulare trecute la Stat vor fi încadrați în învățământul de Stat, potrivit titlurilor ce posedă și în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare, la data promulgării legii de față.” Paradoxul, cu gust amar peste timp, este că, între cele două decrete menționate mai sus, nici în comunism, chiar în perioada cea mai represivă a regimului, manifestată brutal și față de unii profesori, nu a fost anulat un drept prevăzut într-un decret regal!

Gradele didactice II și I au devenit titluri

În noua lege, față de prima variantă, redactată în timpul ministrului Sorin Cîmpeanu, supusă dezbaterii publice în august 2022, s-a lucrat cu minuție, aproape meșteșugărește, pentru a se elimina definitiv, din învățământul preuniversitar, calificarea științifică și profesională prin studiile doctorale. La art. 132, alin. 3, din primul proiect se prevedea: „Pentru îndeplinirea rolurilor prevăzute la alin. (2), cadrul didactic **parcurge toate etapele** de formare inițială, **de specializare** sau de formare continuă.” „Toate etapele de specializare” ar fi presupus toate cele 8 niveluri CEC (Cadrul European al Calificărilor), preluate și la noi prin CNC (Cadrul Național al Calificărilor). Acestea conțineau însă, la nivelul 8, tocmai cea mai înaltă calificare, doctoratul, încât textul inițial a fost amputat insidios, cu multă grijă, în forma finală, la art. 167, alin. 2 rămânând sub o formă incoloră și inodoră: „Pentru îndeplinirea rolurilor prevăzute la alin. (2), cadrul didactic parcurge etapele de formare inițială și programe de formare continuă.” (S-au scos cuvintele „parcurge **toate etapele ... de specializare**”, **evident și nivelul 8, CEC.**) Continutarea textului fixează definitiv și irevocabil locul mai modest al profesorilor din preuniversitar, îndemnați să se consoleze cu titlurile de un rang subsecvent și cu profilul specific acestui nivel de învățământ: **gradele didactice II și I sunt titluri**, doar acestea fiind adecvate **profilului cadrului didactic aprobat prin ordin al ministrului educației, specific nivelului de învățământ**. Nu știm ce grade didactice aveau Eugen Lovinescu, toată viața profesor la două licee din București, *Matei Basarab* și *Mihai Viteazul*, nici Nicolae I. Apostolescu, profesor la Liceul *Ion C. Brătianu* din Pitești. Amândoi au susținut însă doctoratul în același an, 1909, la Sorbona, fiecare cu câte două teze remarcabile.

Singura diplomă pe care statul român nu o respectă

Punctul de grație în problematica doctoratului îl reprezintă punerea în discuție, pur și simplu, a validității acestei diplome, certificate nu numai de instituții ale statului român, ci și de reputeate universități din străinătate. Potrivit unei ordonanțe emise de la Ministerul Finanțelor (OUG 115/2023), deținătorii acestui titlu, de la orice nivel, de la Academie până la unitățile școlare, trebuie „să cuantifice”, să justifice lunar dacă diploma de doctor le-a adus un plus calitativ în activitatea de cercetare sau de la clasă.

Mă întreb, de aceea, ce s-ar întâmpla dacă olimpicii noștri s-ar întoarce din străinătate. De exemplu, Andrei Constantin - fost elev al meu la Școala 13, olimpic internațional, cu premii I și II la fizică în toți anii de liceu de la Colegiul Național *Ion C. Brătianu* - cu doctorat la celebra Universitate Oxford. Ne-am revăzut în august 2023, la întâlnirea de 24 de ani de la absolvirea gimnaziului, când a prezentat foștilor colegi și o inedită, excelentă analiză a poeziei *Din ceas, dedus*, de Ion Barbu. Andrei este profesor universitar la Oxford și, în același timp, Stephen Hawking Fellow în fizică teoretică, preocupat, în cercetările sale, de „interfața dintre teoria corzilor, geometria algebrică și învățarea automată”, concentrându-se „pe dezvoltarea de instrumente matematice și computaționale pentru a studia teoria corzilor și implicațiile acesteia pentru fizica particulelor, cosmologie și gravitația cuantică.” Ar pricepe ceva din aceste preocupări remarcabile **funcționarul** care a adăugat în draftul respectivei măsuri „o opinie proprie”, care apoi a fost validată printr-o ordonanță de urgență? E drept, această „opinie” a fost

anulată de Senatul României, dar procesul de legiferare a rămas *sine die* la Camera Deputaților.

Profesorii „standard” din România

În consecință, la Ministerul Educației s-a și trecut la fapte: de curând s-a aflat în dezbatere *Profilul și standardele profesionale ale cadrului didactic din învățământul preuniversitar*. E un text pedagogic de 90 de pagini, întocmit cu fonduri substanțiale de la Banca Mondială, care trebuie să devină chiar ordinul menționat mai sus, merit a pecetlui **profilul profesorului din învățământul preuniversitar**. Este de văzut cum un text de natură strict teoretică poate să devină un act legislativ aplicabil, întrucât chiar autoarele lui declară că „*Profilul* nu are rolul unei fișe de post, nu indică sarcini profesionale concrete”. Este, de fapt, un text de standardizare extremă a gândirii și condiției profesionale a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar, împărțit pe educație timpurie, învățământ primar, gimnazial și liceal de diverse profiluri (!), într-un verbiu redundan până la Dumnezeu, o morișcă lexicală în care aproape aceleași cuvinte circulă dintr-un tabel în altul, cu formulări aproape identice, pentru nivelul de licență, gradul didactic II și gradul didactic I. Printr-o simplă căutare pe text, aflăm că profesorul „manifestă”, de 22 de ori, „încredere, respect, interes, capacitate de autoechilibrare”, „dezvoltă”, de 145 de ori (!), „utilizează” (de 110 ori), „contribuie” (de 69 de ori), „promovează” (48), „identifică” (53), „susține” (123), „oferă” (60) etc. Sărăcie de vocabular sau „cumplit meșteșug”, ar zice Creangă, cu referire la felul în care se învața meserie la „fabrica de popi de la Fălțiceni”. Ni-l putem închipui pe profesor cu celebrele tabele în mână, bifând, pentru sine și pentru fiecare elev, verbele exemplificate mai sus, repetate obsesiv și consemnând rezultatele în fișe de caracterizare. Mai ales că, la art. 85, alin. 3 din noua lege, se prevede întocmirea unor planuri de învățare individualizate și monitorizate pentru fiecare elev, cu măsuri remediale la fiecare lecție. Iar în școli sunt și profesori cu 1-2 ore pe săptămână, încadrați la clase care însumează și 300 de elevi. Cred că o atât de amplă birocratizare și caracterizare comparabilă cu a unui profesor nu se întâlnește la nicio categorie profesională din România.

Desființarea/anularea titularizării

Un alt tren fantomă circulă, din când în când, prin gândirea și imaginația legislativă și pedagogică din România. Este **obsesia desființării titularizării**, manifestată încă de prin anul 2000, dar reluată recent de o doamnă fostă secretar de stat, profesoară de matematică la Iași, care afirmă, nici mai mult, nici mai puțin, că **titularizarea este o reminiscență comunistă**. Nu aș fi luat din nou în discuție această marotă, dar mă surprinde totala necunoaștere, de către un fost demnitar cu pretenții, a istoriei învățământului românesc și a conceptelor legislative fundamentale. Pentru luare-aminte, noțiunea de titular a apărut, prin asimilare cu sintagma „funcționar public”, în legislația învățământului francez a lui Napoleon din anul 1802, folosită mai târziu alături de conceptul de *professeur titulaire*. Denumirea de „titular” a fost preluată și în legislația românească încă în *Legea instrucțiunii publice* din 1864 și menținută în toate legile ulterioare ale învățământului: Potrivit „legii lui Cuza”, profesorii sunt „titulari” (art. 98), „inamovibili” (art. 385), iar numirea lor este „definitivă” (art. 364 și 392), versus „numire provizorie” (art. 365). Noțiunea de titular devine dominantă în legile din 1898 (Spiru Haret), 1924, 1928-1932, 1939, 1943, iar Decretul 175 din 1948, apărut în totuși odiosul nou regim, cel comunist, preia toate funcțiile didactice din legile anterioare, fiind apoi consolidate prin legile din 1969, 1997 și 2011.

Propunerea de acum, de a se da concurs de încadrare pe școală, cu subiecte și comisii proprii, menționată și în *Raportul OECD*, total inadecvată însă realităților școlii românești, a fost experimentată, în perioada 1999-2001, de către ministrul de atunci, cu rezultate lamentabile. Iar ideea de a se desființa pur și simplu titularizarea (încadrarea, ca în orice domeniu, pe durată nedeterminată) nu ar optimiza nicicum activitatea didactică, ci ar crea o atmosferă de incertitudine, de nesiguranță și de tensiune psihică în tot sistemul de învățământ. Să presupunem că, brusc, în timpul somnului nostru, s-ar desființa un element esențial de stabilitate, s-ar stinge toate luminile. Ar fi un *black-out*, un întuneric complet. Dacă s-ar desființa/anula titularizarea, cine ar mai destitui pe cine, cine ar organiza concursurile, ar emite noi documente legale, ar stabili din nou și pe ce criterii actanții întregului sistem?

Astfel încât acum tind să dau dreptate bunului și regretatului meu coleg Sorin Simion, care nu a răs la spectacolul cu piesa *Există nervi*. Acum nu aș mai râde nici eu.

Gheorghe SOARE

Bugeacul, pământ românesc

Bugeacul. „Colț de pământ”, în limba tătară, după cum spune Dimitrie Cantemir; buçak - „țară fără păduri și ape permanente, crestată de văi adânci”, dar și „mare buruienis”, în limba turcă, după Iorgu Iordan. Este o regiune împărțită astăzi între Republica Moldova și Ucraina. Ea alcătuiește un pentagon inegal cu laturi delimitate de apele Prutului, Dunării de Jos, Mării Negre și Nistrului.

Din cauza climei secetoase și a apropierii mării, salinitatea este destul de înaltă, ceea ce face ca solonceacurile să se întâlnească destul de frecvent. În Evul Mediu, lângă litoral se mai puteau întâlni dune de nisip. Hotărnicit de trei râuri, Bugeacul, totuși, suferă de o penurie cronică de apă dulce, fiind din acest punct de vedere una dintre cele mai seci zone din Europa.

Pământ românesc, puțin cunoscut istoric și geografic, Bugeacul este cam uitat de memoria noastră, deși el poartă în sine capitole importante din istoria daco-basarabă.

Teritoriul actualului Bugeac (~13.200 km pătrați) a făcut parte din vechiul regat Dacic al lui Burebista; ulterior, partea sa sudică a fost adusă temporar sub stăpânire romană. După ce a trecut, în sec. IX-XII, prin mai multe stăpâniri, fiind spațiu predilect de așezare a migratorilor (turanici), genovezii încep să construiască mai multe cetăți pe litoralul Mării Negre, dar și pe brațul Chilia din Delta Dunării. Cetățile Oblucița, Chilia și Cetatea Albă au fost toate ori construite, ori extinse de genovezi. În prima parte a secolului al XIV-lea, acest teritoriu intră în stăpânirea lui Basarab I, unificatorul Țării Românești, care pe atunci se numea *Basarabia*. Ulterior, Moldova preia aceste cetăți, mai ales sub domnia lui Alexandru cel Bun (1399-1432) și păstrează pentru această regiune, moștenită de la Basarabi, numele de *Basarabia*. În 1484, Moldova lui Ștefan cel Mare este nevoită să renunțe la cetățile de la Marea Neagră și de la Dunăre în favoarea Imperiului Otoman, care denumește regiunea *Bucak* de la 1484 și până la 1812 Bugeacul, care, după 1538, va include și cetatea Tighina, face parte din pašalâcul (provincie) turcesc de la Silistra. Tătarii nogai așezați aici devin populația majoritară. Regiunea este cedată rușilor după Pacea de la București din 1812, împreună cu Moldova de la est de Prut.

Autoritățile imperiale rusești au alungat populația tătară și o parte din cea moldoveană spre Dobrogea, invitând în schimb, din Dobrogea, bulgari și găgăuzi ortodocși, iar din alte țări, germani, ruși și ucraineni să le ia locul. Scurta stăpânire moldovenească, lunga ocupație turcească apoi rusească, precum și procesul de colonizare de după 1812, explică populația eterogenă a regiunii.

Între 1856 și 1878, o bună parte a Bugeacului, ca parte a județelor Cahul, Bolgrad și Ismail, au intrat sub stăpânirea Moldovei, respectiv a României, după 1859.

În 1918 teritoriul va trece în componența României, iar în 1940, este anexat de Uniunea Sovietică, care îl atribuie RSS Ucrainene, în defavoarea RSS Moldovenești. Conform unei înțelegeri între Hitler și Stalin, populația germană este strămutată în Al Treilea

Reich. Teritoriul locuit de aceștia timp de peste 100 de ani este colonizat cu populație rusă și ucraineană. Astfel, ucrainenii reușesc să-i devanseze numeric pe români. Inițial, la data de 7 august 1940, Bugeacul a fost constituit într-o regiune administrativă de sine-stătătoare a RSS Ucrainene: regiunea Ismail, dar la data de 15 februarie 1954, a fost anexată regiunii Odesa.

Între 1941 și 1944, teritoriul reîntră în componența României, dar în 1944 este reocupat de trupele sovietice. Tratatul de pace din 1947 de la Paris confirmă stăpânirea sovietică asupra Basarabiei, inclusiv a Bugeacului.

La finalul celui De-al Doilea Război Mondial, în timpul negocierilor pentru pace, politicianul sovietic moldovean Nikita Salogor a propus reunirea teritoriilor care au aparținut Principatului Moldovei, în Moldova Mare.

În 1991, ca urmare a destrămării Uniunii Sovietice, Bugeacul devine parte a Ucrainei.

Bugeacul, Bucovina de Nord, Herța și Hotin sunt cele patru regiuni istorice la care România a renunțat în 1997, prin semnarea „Tratatului cu privire la relațiile de bună vecinătate și cooperare dintre România și Ucraina”: pe 3 mai, documentul a fost semnat la Kiev de miniștrii de Externe ai celor două țări, pe 2 iunie, la Neptun, de

hotare: țărmul Mării Negre și Bug – spre est (Limanul Nistrului), Cadrilaterul boem, Dunărea panonică și Morava – spre vest, Carpații Păduroși – spre nord și Muntele Haemus (lanțul Balcanilor) – spre sud. Capitala regatului era orașul Argedava”. Mai încoace, începând cu anul 1300, teritoriile au fost regrupate în ceea ce numim Moldova, cea care astăzi este împărțită între trei țări: 35.806 kmp, în România; 29.680 kmp în Republica Moldova; 21.297 kmp în Ucraina (regiunea Cernăuți, cu Bucovina de Nord, ținutul Herței și Hotinului, plus cele nouă raioane din Bugeac).

Numele de Bucovina (fag=buk, Țara Fagilor) a intrat în uz în anul 1774, odată cu anexarea teritoriului de către Imperiul Habsburgic. Înainte de această perioadă se chema Țara de Sus, ca parte a Moldovei Mari. Bucovina rămasă în afara granițelor de astăzi ale României este compusă din Cernăuți, Cozmeni, Zastavna, Vășcăuți pe Ceremuș, Vijnița, Sadagura și Storjineț. În decursul istoriei recente, Bucovina de Nord a aparținut, rând pe rând, de Principatul Moldovei (1346-1774), Imperiul Habsburgic (1774-1918), România (1918-1940 și 1941-1945), URSS (1940-1941 și 1945-1991) și Ucraina (1991-prezent).

Interesant este că, în timpul administrării habsburgice, românii nu au fost atât de prigoniți cum au fost sub URSS ori Ucraina de azi; toți birocrații erau obligați să învețe limba română. În 1793, s-a introdus învățământul obligatoriu în limbile germană și română, iar în 1875, s-a înființat Universitatea „Franz Josef” la Cernăuți. Din punct de vedere politic, până în 1848 bucovinenii aveau opt reprezentanți în parlamentul imperial de la Viena; aceștia aveau drepturi egale cu ceilalți parlamentari, participau la dezbateri, iar cuvântările altor demnitari le erau traduse în limba română. La 4 martie 1849 românii au obținut statutul de autonomie a Bucovinei în Imperiul Austriac, împăratul Franz Josef devenind astfel și Mare Duce al Bucovinei. La 26 august 1861 Bucovina primește dreptul de a avea drapel propriu (culorile erau albastru și roșu, dispuse orizontal, având la mijloc stema Bucovinei). După prăbușirea monarhiei austro-ungare, Consiliul Național al Bucovinei (CNB) a hotărât, la 28 noiembrie 1918, Unirea cu România, recunoscută oficial în 1919, prin tratatul de pace cu Austria de la Saint Germain. Urmează perioada din Al Doilea Război Mondial, cu ocuparea sovietică a Bucovinei (1940-1941), revenirea episodică la patria mamă (1941-1945), reocuparea tragică sovietică, după Pactul Ribentrop-Molotov, vreme de 46 de ani. După anul 1991 urmează alți 27 de ani de anexare la Ucraina. Sub URSS, rușii au făcut ceea ce au știut mai bine; au colonizat orașele și satele cu ucraineni și ruși. Și nici astăzi românii din Bucovina de Nord nu o duc mai bine, Kievul fiind foarte departe de a le respecta în totalitate drepturile.

Nu știm prin ce minune populația din Ținutul Herța a scăpat și de germanizare, și de slavizare. Știm însă că 94% din populație este de etnie română și toate satele din ținut sunt exclusiv românești. Ca și Bucovina de Nord, teritoriul a aparținut Principatului Moldovei, Principatelor Unite ale Moldovei și Țării Românești, României și, din 1945, URSS și apoi Ucrainei.

Cât despre Hotin, care a fost profund ucrainizat, acesta a aparținut Rusiei Kievene și Cnezatului Galiciei (1001-1349), Moldovei (1359-1432, 1459-1538, 1541-1562, 1572-1615, 1621-1673, 1699-1712), Poloniei (1432-1459, 1538-1541, 1562-1572, 1615-1620, 1673-1699), Imperiului Otoman (1712-1812), Guberniei Basarabia a Imperiului Rus (1812-1917), Republicii Democratice Moldovenești (1917-1918), României (1918-1940, 1941-1944), Uniunii Sovietice (1940-1941, 1944-1991) și Ucrainei (1991-prezent).

George BACIU

președinții României și Ucrainei, pe 7 iulie, respectiv pe 14 iulie, a fost ratificat de Senat și Camera Deputaților. La data votării acestui act, președintele Senatului era Petre Roman, președintele Camerei Deputaților – Ion Diaconescu, ministrul de Externe – Adrian Severin, președinte al României – Emil Constantinescu. Istoricul Florin Constantiniu numea „trădare națională” această renunțare voită a Bucureștilui la teritoriile smulse țării-mame de colosul de la Răsărit.

Trebuie să precizăm că Tratatul cu Ucraina ar putea fi denunțat oricând. La art. 27, din L 129 de ratificare a documentului, se arată: „Prezentul tratat se încheie pe termen de zece ani. Valabilitatea lui se prelungește automat pe noi perioade de câte cinci ani dacă niciuna dintre părțile contractante nu va încunoștința în scris cealaltă parte contractantă despre intenția sa de a-l denunța, cu cel puțin un an înaintea expirării perioadei de valabilitate respective”. Altfel spus, România avea ocazia de a face acest lucru în 2006, 2011 sau 2016... Și nu s-a întâmplat nimic!

Dacă e să pună cineva la îndoială că Bucovina de Nord, Herța, Hotin și Bugeac n-ar fi românești de când sunt veacurile e bine să rememorăm ce spun cărțile de istorie: „Regatul dacic a ajuns la cea mai mare întindere a sa în timpul regelui Burebista (82-44 î.Hr.), având ca

ADEVĂRATA UCRAINĂ

Îmi face onoarea acad. Gh. Păun să mă invite la vernisajul unei expoziții itinerante cu fotografii aduse din Basarabia. Ale intelectualului basarabean, ardent patriot, Alecu Reniță. Cu acest prilej, publicistul Mihai Ogrinji, redactor șef al revistei „România pitorească”, îmi oferă cartea nu demult apărută a lui Al. Reniță, „Pe Nistru, spre izvoare”.

Ce treabă au expoziția și cartea cu titlul „Adevărata Ucraină”? Au, pentru că parcurgând-o, dau peste un paragraf cum nu se poate mai actual și mai expresiv despre „fratele mai mic” al dragilor de ruși, despre politica lor față de ucraineni. Și, desigur despre Basarabia. Prin 1987, Reniță are ideea de a face o excursie, împreună cu „un grup de entuziaști din republicile unionale”, la izvoarele Nistrului. Cartea este fabuloasă prin sentimentele pe care le trezește, în paginile ei dogoritoare de românism, nu doar unui basarabean, ci și unui român care are o vagă idee despre ținutul Basarabiei rupt din trupul țării. Poate o să și apuc să scriu despre patima și dorul cu care a fost scrisă - un fel de jurnal de călătorie după modelul lui Iorga a cărui carte a purtat-o în rucsac și pentru care putea fi închis în 1987 - dar acum, în plin război ruso-ucrainean, mi se pare semnificativ pentru a înțelege raporturile ruso-ucrainene să reproduc un fragment al discuției autorului cu „un om de știință” (Aritom - n.n.) care nu ascunde că nu știa nimic, în afară de stereotipurile oficiale, despre istoria Moldovei.

Iată-i mărturisirea sinceră, făcută în curtea bisericii de la Lencăuți, asumându-și riscul de a fi dați amândoi pe mâna KGB-ului. Dar teama fusese topită la flacăra prieteniei ce se închegase între ei, deși unul era basarabean, altul ucrainean, însă povestindu-și fiecare istoria neamului său, așa și-au dat seama că etniile lor sunt manipulate, iar adevărul era altul decât cel plăsmuit de „savantii de la Moscova”:

«M-AI ASCULTAT, FĂRĂ SĂ MĂ ARUNCI ÎN NISTRU!»

Aritom către Reniță:

- Am înțeles că vouă v-au falsificat istoria și v-au schimbat numele din români în moldoveni, și-a dezlegat sufletul Artiom, însă ei nu au reușit, din câte am auzit și am văzut, să vă șteargă definitiv memoria, limba, cultura, credința, romanitatea voastră și să vă inventeze un alt trecut. Spre deosebire de popoarele cu istorii seculare sau milenare din Uniunea Sovietică, pe noi, pe ucraineni, în genere, ne prezintă ca pe un trib fără trecut, fără stat, fără limbă, fără identitate, dar însemnați de la naștere cu „privilegiul” de a fi frate cu „fratele mai mare” sau, mai exact, complice la politicile lui imperiale. Vezi cum curge apa Nistrului, așa curge în timp și istoria adevărată a ucrainenilor, fără să ajungă în cărți sau manuale. Încerci s-o iei în palme și rămâi doar cu palmele umede.

Artiom parcă ar vorbi pentru sine. Se căznelțe să se exprime liber, să învingă cenzorul din sine. După fiecare frază rostită se înseninează. Se vede că aruncă frământările lăuntrice, tăcerile îndelungate, spaimele adunate, ipocrizia supraviețuirii.

- Ce teză de bază promovează Kremlinul când e vorba de Ucraina? Ca etnie, ca popor, ucrainenii nu există. Noi suntem parte din poporul rus, iar termenul de ucrainean, conform ideologiei oficiale, e unul geografic și nu etnic. Vă dați seama, peste 40 de milioane de ucrainenii nu sunt ucrainenii, ci ruși. Kievul e prezentat ca mama orașelor ruse, leagănul nostru comun - al velicorușilor și al rușilor de la margine. Te crucești când deschizi manualele școlare. Un amestec bine gândit de evenimente, fapte și evoluții care să confirme teza că Ucraina nu-i altceva decât Rusia cea de la margine. Sute de ani ne-am aflat în diferite imperii, însă am supraviețuit ca popor, limbă și credință. Am fost jefuiți, am pierdut mari bogății, dar nu și încrederea în viitorul nostru. Turcii nu ne-au făcut turci, polonezii, lituanienii și austriecii la fel. „Frăția” cu moscalii ne costă foarte scump și s-ar putea să ne fie fatală. Ei ne ademenesc, ne dau funcții importante, ne încredințează să guvernăm unele popoare mici. Însă, de la un an la altul, ucrainenii, se transformă în *homo sovieticus*, își pierd substanța etnică și voința de a supraviețui. În regiunile de Est s-au produs schimbări esențiale în mentalitățile populare. Solidaritatea națională este înlocuită cu solidaritatea imperială. Milioanele de căsătorii și familii mixte

acelerează rusificarea și comunizarea. Incepem să fim foarte diferiți cei din Vest și din Est. Ne surprindem la diferite întruniri republicane că gândim și simțim altfel. Se observă, în sânul aceluiași popor, o înstrăinare planificată, o ruptură, dacă nu chiar o frontieră încă neafișată. Sub masca prieteniei veșnice și înfrățirii pentru totdeauna, demnitarilor ucrainenii li se inoculează spiritul imperial-șovin, iluzia superiorității slave și a

guvernării în comun a Uniunii Sovietice. Nu cunosc, dar fiind vecini, cred că Moscova a avut grijă, după ce v-au „eliberat”, să formeze la Chișinău o conducere „moldovenească” din... comuniști ucrainenii. Te-ai întrebat de ce? Faptele arată că ideologii de la Kremlin însușiseră bine lecțiile trecutului și evitau să repete, în mod deschis, metode țariste de rusificare și să expună un singur popor în procesele de asimilare. Ucraina a fost impusă să devină complice la politicile imperiale, un paratrăznet, Moscova oferindu-le celor mai îndrotrinați, înrăiți și antinaționali demnitari ucrainenii posturi de conducere în diferite regiuni și republici unionale. Să reținem că Stalin nu avea deloc încredere în baltici, în „zapadenți” (ucrainenii din vest-n.a.), și, probabil, în voi, fiindcă ne-au băgat în închisoarea lor mult mai târziu, în 1939-1940, fără să cunoaștem experimentele diabolice de modelare a omului nou, fără să participăm la cincinale, la colectivizare și industrializare, fără să trăim drama milioanele de oameni lăsați să piară de foame, fără să fim luați noaptea din casă și aruncați cu sutele de mii în Siberia sau Kazahstan. Noi nu i-am chemat să vină pe pământul nostru să aducă regimul lor bolșevic, să ne certe cu vecinii sau să ne „elibereze” în 1920, 1939 sau în 1944. La rostirea cuvântului „elibereze” lui Artiom i-au scăpărat ochii și și-a strâns tăcut palma în pumn.

- Cel mai mult mă dezgustă la muscali minciuna și propaganda minciunii, reprimarea dreptului popoarelor neruse la libertate. Toată istoria noastră este scrisă la Kremlin și e mincinoasă de sus până jos, toți eroii noștri naționali sunt prezentați ca cei mai mari dușmani ai poporului ucrainean, toate luptele și sacrificiile noastre pentru libertate și independent sunt arătate pe dos și luate în derâdere. Puterea Sovietică a înăbușit chiar de la început crearea Statului ucrainean independent și, mai apoi, pentru a ne supune și comuniza, a organizat în 1932-1933 holodomorul, o foamă planificată de Kremlin care a ucis mai multe milioane de ucrainenii. Ce fel de „glasnost”? Despre holodomor nici o vorbă nu putem spune, deși sunt în viață mii și mii de supraviețuitori și martori. E un subiect total tabu, dar care, inevitabil, va exploda într-o zi. Moscova nu are deloc încredere în noi, „zapadenții”, fiindcă în această parte a Ucrainei minciuna și propaganda comunistă nu a prins la omul de rând, la popor. Suntem etichetați și stigmatizați de la naștere, fiindcă nu ne pot îngenunchea până la capăt. La noi, învățătura de acasă e total diferită de cea adusă de străini. Nu am nimic cu rușii din Rusia, nici cu cei din Ucraina, dar nouă („zapadenților”) nu ne place să între cineva străin în casa noastră, să se suie pe masă și să ne dicteze cum să trăim. Mișcarea banderovistă și Armata insurrecțională ucraineană (OUN-UPA) au fost acoperite de minciună, fiindcă ele au apărut cu arma în mână dreptul Ucrainei la libertate și independență. Poate, pe alocuri s-au comis abuzuri și crime din partea grupurilor răzlețe, dar în Ucraina apuseană au curs râuri de sânge, sute de mii de partizani au luptat eroic împotriva lui Hitler și Stalin, zeci de sate

au fost exterminate, fiindcă se opuneau comunismului și fascismului. Nu există familie la noi care să nu fi avut pierderi sau luptători pentru Ucraina liberă. Lumea știe că după război, încă timp de aproape 10 ani (1944-1953), s-au dat lupte crâncene, neîntrerupte între detașamentele de partizani și trupele speciale sovietice, că de ambele părți pierderile s-ar ridica la peste o jumătate de milion de vieți. În memoria colectivă s-au imprimat adânc sălbăciile comise de comandourile NKVD asupra populației civile, când intrau în sate deghizați în uniforme banderoviștilor și sfășiau femeii, copii și bătrâni, incendiau casele și băgau panica în oameni cu scopul de a compromite Mișcarea de rezistență. Nu le-a reușit să-i înșele pe oameni fiindcă localnicii îi cunoșteau pe partizani, care erau frații, părinții sau rudele lor, iar comandourile NKVD nici nu cunoșteau ucraineana.

După moartea lui Stalin, mai ales după 1956, mulți tineri partizani s-au folosit de dezghețul hrușciovist, au făcut școli serioase și au ajuns în posturi importante. Ucraina liberă n-a murit în sufletul lor și al nostru. Nu e departe ziua când popoarele noastre se vor rupe de imperiu. Dacă nu reușim să influențăm prăbușirea Uniunii Sovietice pe cale pașnică va fi prăpăd, va fi război civil, ca după preluarea puterii de bolșevicii lui Lenin și Troțki. Doar războiul și teroarea mai pot prelungi agonia imperiului. Să fim înțelepți, să nu naufragiem ca în 1917.

Ca și cum m-ar fi cunoscut de o viață, Artiom și-a încheiat mărturisirea, spunându-mi degajat: „Tu doar știi că pentru tot ce ți-am spus kaghebiștii mă pot închide fără judecată, iar pe tine la fel, fiindcă m-ai ascultat, fără să mă arunci în Nistru.”>>

Apud: Alecu RENIȚĂ - „Pe Nistru, spre izvoare”, Editura „România Pitorească”, București, 2021, pg.72-75

M.G.

Al treilea mister

Acad. Alexandru Vlad CIUREA,
membru de onoare al Academiei Române

Vă propunem să pătrundem în continuare în misterele creierului, să aflăm ce se ascunde în profunzimea lui. Despre două dintre ele deja am vorbit - au fost fascinante, nu?! - iar acum să descifrăm câte ceva din tainele **memoriei** care face posibilă acumularea de date, cunoștințe despre noi și identitatea noastră, despre lumea înconjurătoare. Date, care se imprimă în memorie cu sau fără voia noastră, de-a lungul timpului.

Amintirile reprezintă **al treilea mister**. De unde avem aceste amintiri, cum le stocăm, ce reprezintă ele și ce funcție are creierul în amintiri, mai exact? Aceste amintiri sunt stocate într-o zonă profundă a creierului. Locul unde se adună cutiuța cu amintiri este **hipocampusul**, este dovedit. În această zonă, numită hipocampus, adunarea de amintiri este stratificată. De aceea avem amintiri din copilărie, din adolescență, din maturitate. Niciunul dintre noi nu a uitat și nu va uita primul sărut. Nimeni nu va uita prima notă la școală, prima mângâiere a bunicilor, a părinților, a profesoarei care ne-a iubit și care ne-a ajutat să progresăm în viață.

Privitor la aceste amintiri, este foarte interesant că uneori, făcând gesturi automate, nu știm unde ne aflăm exact, dar dacă ne întâlnim cu un anumit gust, un anumit miros, din copilărie, brusc ni se relevă din nou copilăria. Și această trăire spirituală este foarte importantă pentru creierul uman. Cel mai cu noscut exemplu în literatură este MARCEL PROUST (1871-1922), cu cartea sa *În căutarea timpului pierdut*. Marzipanul din prăjiturica din copilărie, pe care îl introducea în cafea, îl transpunea dintr-odată înapoi în copilărie. Prăjiturica a indus gustul, acesta a mișcat tot creierul în interior, pentru că centrul gustului este în profunzimea creierului. Hipocampusul a primit informația respectivă, astfel că a deschis cutiuța cu „amintiri din copilărie”. S-a trezit în copilărie, aducându-și aminte de lucruri de care era convins că au fost de mult uitate.

M-am revăzut furând ruzinci

Am avut aceeași revelație, personal, mergând într-o zonă minunată în Ardeal, în perioada Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu. Aflându-mă în satul Richiș, din județul Sibiu, am mâncat ruzinci sau coacăze roșii - m-am și revăzut în pantaloni scurți, furând ruzinci de printre garduri, în Brașov, pe Dealul Melcilor. Erau și sălbatic tufele de ruzinci, de-asta le vânam printre garduri. Aveam 10-11 ani când făceam aceste mici escapade. Am rămas uimit de amintirile pe care le-am reținut și care dovedesc că acest element profund din creierul meu, numit hipocampus, a stocat amintirile. Dintr-odată, m-am revăzut copil și m-am comportat ca un copil datorită gustului și mirosului acestor fructe de pădure.

Amintirile stocate în zonele respective fac foarte bine pentru creier. Revenirea și reactualizarea lor în diferite situații sunt foarte benefice, pentru a ne putea reînprospăta amintirile. Reînprospătând amintirile, reînprospătăm memoria, reînprospătăm circulația, reînprospătăm însăși activitatea cerebrală, numindu-se *refreshment actual*.

„Vai, ce frumos a fost...”

Se spune de multe ori că pierdem memorie și pierdem amintiri. Dacă vrem să ținem minte o anumită melodie, un anumit vals și nu ne vine în cap imediat Johann Strauss, începem să gândim despre ce este vorba. Ne gândim la Iosif Ivanovici, la „Valurile Dunării”, începem să ne gândim despre ce este vorba, să ne amintim de Dunăre, parcă și de valsul referitor la Dunăre. De aici până la „Dunărea albastră” și Johann Strauss mai este doar un pas. Toate lucrurile trebuie adunate „pas cu pas”, niciodată nu trebuie să ne supărăm că am uitat cuvântul respectiv.

Pentru că ziua de astăzi ne domină total și amintirile nu ne apar imediat pe suprafață, nu ni le scoate imediat din profunzimea creierului să ni le arate în față. Dacă lucrurile se fac încet, ca și săpăturile în jurul unei comori ascunse, din aproape în aproape, ajungem exact unde vrem, nu trebuie să dezarmăm.

Făcând o paranteză, este foarte sănătos și ne face foarte bine să reînprospătăm amintirile. Amintirile ne întineresc, ne fac să ne gândim pozitiv: „Vai, ce frumos a fost când eram copil la zece ani și furam ruzinci printre garduri!”, „Vai, ce frumos a fost când jucam țurca, la opt ani!” Era o feerie, era o frumusețe, era o plăcere să stai în aer liber, să fugi de la școală și să faci tot felul de sporturi în aer liber. Așa era atunci! Toate aceste lucruri stocate pe care le am în hipocampus pot fi scoase în evidență întotdeauna. Produce plăcere să vorbești despre tinerețe, despre copilărie, despre toate lucrurile care vă plac. Dacă vorbești despre lucruri triste, n-o să ducă la nimic bun. Se produce un „declin cerebral”, toate lucrurile merg spre depresie. „Mai e bolnav bunicul?” Nu, nu așa. Ce a fost frumos la bunicul, ce-am învățat de la bunicul, ce mi-a arătat bunicul? Lucrurile trebuie să meargă în sensul amintirilor din zonele cele mai frumoase.

Când am vorbit despre valsuri, am încercat să-mi amintesc un vals care-mi place foarte mult, al lui Dmitri Șostakovici, și care este în momentul de față la mare modă. Într-adevăr, acest Șostakovici a fost persecutat de Stalin pentru că era compozitor evreu. Valsul lui este într-adevăr impresionant.

Circuitul lui Papez

Memoria este o particularitate deosebită a creierului uman. Este de două feluri: una de *scurtă durată*, momentană și alta de *lungă durată*. Memoria de scurtă durată (recentă) este ceea ce discutăm acum, ce stabilim acum. Memoria profundă este cea stocată din copilărie, pe care o avem depozitată în sertărele, despre care știm că reprezintă hipocampusul. El trebuie să funcționeze pentru memoria stocată, s-o scoată oricând de acolo la suprafață. Pentru memoria actuală funcționează centrul de suprafață. În anul 1937, DR. JAMES PAPEZ (1883-1958), din SUA, a descoperit acest lucru și l-a denumit „**Circuitul lui Papez**”. Dacă refacem legăturile, refacem ideea, putem să constatăm că nu am pierdut elemente din memoria actuală. Totul este să avem răbdare, să plecăm de la elemente simple. De exemplu, unde am uitat cheile - încercăm să ne amintim de chei cu intratul în casă, cu mișcările automate pe care le facem, prin cuvintele folosite în cele trei-patru locuri pe unde am trecut. Și găsim sigur acele chei!

Pietonii își pun viața în pericol pe bulevardul Brătianu

Se întâmplă zilnic, la orice oră, fie vreme bună, fie vreme rea! Cam așa suna un imn cunoscut al unei echipe de fotbal, care cuprindea și sintagma „...până la moarte și dincolo de ea”. Din păcate, ceea ce vă prezentăm este crunta realitate și nu o figură de stil. La Pitești, zeci, dacă nu sute de persoane, traversează bulevardul Brătianu cu două benzi pe sens și linie dublă, ignorând practic conducătorii auto care se deplasează într-un flux continuu.

Șoferii sunt nevoiți să frâneze și să evite pietonii care, deseori, ajung să facă slalom printre vehicule. Până la urmă, în cazul unui nefericit accident (unul foarte probabil, dacă nu se iau măsuri), conducătorii auto își văd duse pe apa sâmbetei liniștea sufletească și posibilitatea de a duce o viață normală. Nimeni nu își dorește să ajungă prin tribunale, la procese care se pot lăsa și cu condamnări. Uneori, inevitabilul se produce. Din vina cui?

Există un pasaj pe unde pietonii pot trece în siguranță. Ce îi împiedică să facă un minut, maxim două în plus, în schimbul vieții? Oare graba caracteristică zilelor și vremurilor în care trăim a ajuns atât de acută? Nu mai putem gândi logic? Ne întrebăm și vă întrebăm, fiindcă:

* Bulevardul I.C. Brătianu este recunoscut pentru numeroasele evenimente rutiere petrecute pe fondul traversărilor neregulate. Deși Poliția a încercat în repetate rânduri să-i tempereze pe pietoni (prin avertismente și chiar sancțiuni), obiceiul nesănătos s-a păstrat și ridică în continuare semne de întrebare cu privire la judecata oamenilor. O judecată înțeleaptă este să nu te pui pe tine în pericol, dar și să nu crezi probleme altora.

* Din punctul meu de vedere, singura variantă viabilă este **montarea unor separatoare pe sensuri** (parapeți), de-a lungul bulevardului, exceptând desigur intersecțiile, unde șoferii trebuie să vireze spre străzile adiacente și invers.

* Cu amenzile nu a mers, pasajul subteran pare uneori făcut degeaba (nici măcar magazine nu mai sunt) și am impresia că puținii care aleg această variantă o fac pentru că... au nevoie să meargă la toaleta publică.

P.S. Culmea culmilor, deși este una dintre cele mai periculoase zone de traversat, pe bulevardul cu linie dublă se „aventurează” în special vârstnici, precum și persoane cu copii!

G.O.

Săgetătorul

Vacanțele și marea călătorie

Tineretea te îndeamnă la drum. Sunt anii în care există dorință, curiozitate, rezistență. Dar romantismul vacanțelor de tinerețe este firesc să se transforme cu timpul în *arta de a călători*. Multe personalități au scris despre beneficiile călătoriei, Flaubert, Edward Hopper, Wordsworth, Van Gogh, Alain de Botton - sunt doar unii dintre ei. În țările evoluat, este ceva obișnuit ca oamenii vârstnici, eleganți, cu o stare de spirit bună, să călătorească fără să țină cont de vârstă. Oamenii pleacă în concedii, departe de casă, sau se plimbă prin parcuri, prin oraș, ies la cină. Mai puțin în România, desigur, unde mentalitatea veche este aceea că *risipești*. Aici, pentru cei mai mulți, sensul vieții este casa și confortul, aranjarea copiilor și a meselor cât mai îmbelșugate, măcar de sărbători. E adevărat că în România nici aceste lucruri nu se realizează ușor, încă sunt destui oameni care muncesc din greu ca să întrețină familia, să plătească facturile sau ca să aibă ce pune pe masă. Alții, de frică sau de lăcomie devin înrobiți de ideea de a strânge, de a acumula, de a avea rezerve pentru zile negre sau pur și simplu pentru confortul mental. Psihologia lor este complicată, e greu de descifrat ce se întâmplă în mintea celui care se pune orbește în slujba banului, ajungând uneori să riște totul sau să sacrifice totul pentru el.

Tinerii au însă o gândire nouă. Aceea că trebuie să investești în călătorii, că nu merită să-ți cheltui banii

pe lucruri materiale, că nu are sens să pui bani deoparte pentru cine știe ce o fi. Nu merită să-ți faci economii și să le păstrezi în băncile speculante sau să plătești impozit statului din economiile tale. Fiecare alege pentru sine ce i se potrivește. Mai bine călătorești, te distrezi, explorezi. Lumea are nenumărate locuri care merită vizitate, nu-ți ajunge o viață pentru asta. Și chiar dacă nu ești un călător *cu pasul*, sufletul este călător, cu siguranță, are nevoie de evaziuni în spații îndepărtate, călătorești cu mintea, cu inima...

A călători este o activitate plăcută, cu multe beneficii și oferă o dezvoltare continuă. Se spune că din orice călătorie te întorci acasă schimbat într-un fel sau altul, mai bun, mai bogat.

Din perspectiva timpului *care călătorește și el...* într-o zi vom ajunge pe piscul vieții și vom gândi care sunt momentele cele mai frumoase din marea

(noastră) călătorie - cea a vieții. Atunci sunt sigură că cei care au vizitat locuri înzestrate de Dumnezeu, cei care s-au bucurat de minunățiile naturii, cei care au cunoscut oameni cât mai mulți și cât mai diferiți, aceștia vor fi mult mai mulțumiți de timpul lor, de experiențele lor. *Au umplut timpul*, cum se spune, cu sens, cu pasiune, cu adevărată bogăție.

Pentru societatea actuală, călătoriile devin o necesitate. Intens tehnologizată și stresantă, activitatea multora dintre noi tinde să ne țină pe loc, fizic, chiar dacă tot tehnologia este cea care deschide perspective noi, *ferestre* multiplicat infinite spre lume, este cea oferă neîncetat cunoaștere și ucide distanțe. Sunt studii care spun despre călătorii că îmbunătățesc sănătatea fizică, mentală și emoțională. Stimulează creativitatea și dau energie. Sunt prilej pentru reflecție și reinventare. Ne fac mai atenți și mai toleranți. Căpătăm mai multă încredere în oameni și în noi înșine.

Ce alte motive ar mai fi să călătorim?... Fiecare loc are încărcătura lui energetică, o istorie proprie, *are duhul lui*, cum spuneau bătrânii, este un unghi din care ni se poate schimba sau îmbunătăți perspectiva asupra vieții. Oamenii au poveștile lor și ne oferă învățături. Avem șansa să ne detașăm de toate tensiunile vieții de zi cu zi, învățăm să prețuim ce avem. Oricum, orice am alege, se (pe)trece și marea călătorie a existenței. Călătoriile sunt, poate, o șansă să înțelegem că noi suntem doar o mică parte a acestei lumi,

CUM CĂ TOTUL E-N ZADAR...

Dacă treci de starea ființei nu-ncerca să spui vreodată că se clatină neantul și că lumea elocinței o să-și piardă vremea toată ca să-ți plămădească altul...

Numai vorbe se va spune cum o fac și eu aici:

orice ființă-i o minune și altcum nu poți să zici chiar și tu ești zeu și cine s-ar preface că nu știe pe când logica acceptă că așa a fost să fie...

Dar scuzați-mă... nici zeii nu sunt zei pentru vecie iar de vrei a înțelege și mai bine rostul firii **afli Spațiul și întinsu-i Timpul e-al Dumnezeirii...**

și de treci de Timp și Spațiu nu ai vreme nici hotar cine poate să priceapă cum că totul e-n zadar...

Vasile MĂRUȚĂ

infimă. Că trebuie să trăim pentru a aduna amintiri și pentru a experimenta emoții. Timpul este ireversibil.

Călătorind înțelegem mai bine sensul verbului a fi...

Magda GRIGORE

SIMEANU – PREMIAT

În contextul publicistic actual, aprecierea venită din partea unei publicații, către un colaborator al acesteia, pe cât de tot mai rară este, pe atât de tot mai preferată devine – când meritul îl justifică valoarea, consecvența și altruismul oricărui semnat de articole, evidentă cu profundă adâncime morală și profesională.

Astfel am simțit și am înțeles semnificația gestului, iar acum, prin bunăvoința domnului director al publicației ARGEȘUL, Mihai Golescu, aduc la rampa distinsului mensural pe dl Adrian Simeanu – jurnalist de un calibru piteștean unic și autentic, datorită stilului său jurnalistic și incisivei facultăți etice care îi guvernează personalitatea.

În galeria „scriitorilor, publiciștilor, folcloriștilor Argeșului” (de la Neagoe Basarab până azi) - apropo de sintagma care prezintă DICȚIONARUL BIOBIBLIOGRAFIC ediția a II-a, semnat de Marian Stoica și Margareta M. Onofrei în anul 2016 -, Adrian Simeanu este descris în spațiul a doar 12 rânduri, sinteză a vieții domniei sale sublimată azi în mulțimea de tablete – forma gazetărească statornică în care scrie și care îi aduce, de peste un sfert de veac, consacrarea – publicate pe nenumărate site-uri în țară, precum și în publicațiile „Concret”, „Cotidianul”, „Dreptatea”, „Euphonia”, „Cafeneaua literară”, „ARGEȘ”. De un sfert de veac, în „Săgetătorul”, suplimentul cultural al cotidianului

„Argeșul”, în provincie, la Ploiești, în „Informația Prahovei”, „Atitudini” și Atitudini Vechi și Noi”, la Câmpina, în „Revista Nouă” și în „Oglinda”. Prestigioasă „carte de vizită”, palmares respectabil, prin adaosul „Revistei Armonii Culturale” de la Adjud, publicație care a găsit demne de evaluat și răsplătit strădania și talentul confratelui jurnalist piteștean, incomod față de nedreptate, incorectitudine, abuz, incompetență și toate celelalte metehne care, de peste 30 de ani, macină societatea românească!

Fiindcă, stimați cititori ai acestei misive – voluntară datorită prieteniei noastre de aproape 20 de ani, care mi-a „deschis” ușa redacției ARGEȘUL, publicându-mă SĂGETĂTORUL său, evident, grație încrederii în calitatea scrierilor mele, necondiționat dovedită de dl. profesor Mihai Golescu – textul de față este doar o modestă felicitare a colegului de breaslă Adrian Simeanu, căreia iată ce mesaj îi adresează Revista „Armonii Culturale” prin diploma Certificat Seria AC Nr. 133 din 15.06.2024, emisă în competența conducerii acesteia, domnii George-Nicolae Stroia și Gheorghe A. Stroia, în prima parte a documentului: <<Revista ARMONII CULTURALE, revistă universală de creație și atitudine culturală fondată 2011 la Adjud, acordă PREMIUL „MERITUL CULTURAL” scriitorului Adrian SIMEANU, pentru contribuția adusă în perioada

2023 - 2024, în calitatea de AUTOR, prin publicarea materialelor proprii în paginile revistei universale de creație și atitudine „Armonii Culturale”, pentru erudiția și talentul reconfirmate, pentru perseverența și promovarea literaturii române în constelația valorilor patrimoniului mondial>>.

În partea a doua a mesajului, adresat de Revista „Armonii Culturale”, onoratului premiat i se argumentează detaliat motivațiile care fundamentează decernarea acestui premiu, pe care vă invit să le citiți în fotografia diplomei, și – mai cu seamă – să aflați cine vă este în preajmă, informându-vă sincer și responsabil prin articolașele dumisale!

Serghe BUCUR

Cărți primite la redacție

Opțiuni de cronicar, Nicolae Oprea, Editura *Bibliotheca*, Târgoviște, 2023. Volumul oferă o arie largă de investigație asupra istoriei literare, punând sub lupa critică un număr impresionant de cărți și de autori. Structurată în trei capitole unitare – Printre congeneri/poezie, proză și critică literară, Tradiția „Școlii de la Târgoviște” și Remember-rememorări, cartea lui Nicolae Oprea dovedește o muncă laborioasă, minuțioasă și inspirată. Calmitatea scrisului, explorările auctoriale valorizante și obiectivitatea cunoscutului echinoxist dovedesc profesionalismul unuia dintre cei mai cunoscuți critici literari actuali și dau confort lecturii, chiar dacă este vorba despre o carte de specialitate.

Știam, Homer, că te prefaci, C. Voinescu, Editura *Alana*, Slatina 2024. Cititorii constanți ai statornicului nostru colaborator cunosc demult ambivalența scriitoricească a lui C. Voinescu, care nu dă pace cuvântului - întorcându-l pe toate părțile și despletindu-i sensurile când este vorba despre înfățișările lui scrise sau vorbite, din limba românească, dar nu lasă cuvântul nici fără să-i stimuleze sensurile creative și puterea metaforică. Cartea sa de poezie, meditativă, intertextuală, stilizată ca discurs liric, este o probă a faptului că C. Voinescu stăpânește cu asupra de măsură (și) poetica limbii. În versurile sale surprinzătoare, expresia este cizelată, esențializată și potențată. Poetul impresionează totodată prin asimilarea organică a paradigmei postmoderne a poeziei, deși este tributary spiritului clasic prin excelență.

O viață de om sub vremuri, Cornel Stoian, Editura *Larisa*, 2023. Cartea se citește alert, captivant, ca o poveste de familie, puternic integrată în energia locului. Așa cum ne amintește în *Cuvântul de început*, publicistul Tudor Vlad, *în casa unde se spun povești, nu poate intra nimic rău...!* În acest mod percepe și autorul cărții istoria propriei existențe, angrenate în fuga timpului, aflat mereu sub vremi, dar plin de sentimente, continuu afective, față de Rucărul natal, locul în care și-a identificat sensul ontologic și efervescența narativă. Este o carte cu aspect de jurnal în care însemnările sunt dinamice, atente și pozitive, prinzând ca într-o fotografie a memoriei locurile pitorești, oamenii impresionanți și faptele lor.

Călător pe ogorul culturii rucărene, muscelene, argeșene și moldovene, Cornel Stoian, Editura *Larisa*, 2023. Același autor ne trimite încă o mărturie a implicării sale în activitatea culturală, considerându-se, cu modestie, „un călător” fidel în acest vast și atractiv domeniu. Cunoaștem și recunoaștem dedicarea sa de o viață și dăm crezare propriei confidențe... „Dacă măsura faptelor unui om pe altarul culturii dă măsura dăruirii ca serviciu de sorginte cerească, consider că mi-am îndeplinit cu cinste acest rol pe scena nemăsurat de frumoasă și de provocatoare a vieții, dar și de călător și lucrător pe ogorul culturii muscelene...”

„Argeșul”

Lector

Doctorul și Sultanatul

Apărută recent la Editura *Paralela 45*, în condiții grafice de excepție, cartea scriitorului medic **Viorel Pătrașcu**, intitulată *Sultanatul Oman - o destinație de poveste*, confirmă un vis dintr-o

mirifică și timpurie realitate.

Este a douăzeci și cincea lucrare de autor, din care a noua de călătorie.

Copilul fericit, care primise în dar de la părinți un glob pământesc, reușește să îl îmbrățișeze, la propriu, cu țări, mări și oceane cu tot, și să-și împlinească menirea. Devine nu numai un globe-trotter, ci și un scriitor aparte, mânat de setea de nepotolit a cunoașterii, ca datorie de conștiință, dar și ca o terapie împotriva urâtului ce amenință civilizația. Străbate locuri miraculoase, adumbrite deopotrivă de istorie și mit (Egiptul, Italia, Grecia, Germania, Scoția, Elveția și Oman), pe care le surprinde complementar în imagini fermecătoare, adâncindu-le și înălțându-le semnificațiile. Pe parcursul lecturii, dăm de pagini întregi de ispite, într-ale călătoriei în spațiu și timp, conduși măiestrit prin habitate, ocupații, obiceiuri, mitologii, filosofii și prin arta oamenilor locurilor.

Observăm că autorul, cu fiecare carte ne duce, ne leagă și ne aduce tot mai aproape de lumea veche și veșnic nouă, văzută în efervescență. Prin bogăția de rosturi și frumuseți, privite din ferestre largi de istorii, induce adesea tensiuni de roman, poezie și dramă.

Inevitabil, sugerează repere comparative - între analogii și opoziții - efecte și concluzii relevante, spre a ne înțelege și aprecia corect realitățile sociale. Nu uită să fie critic și să ne cultive responsabilități civice, concrete.

Remarcăm, cu deosebire, amploarea orizontului scrutat, poziționarea sa ca *analist sever al realului*, modul judicios de sintetizare a faptelor, concizia demonstrată și în minunatele sale tablete literare,

rigoarea observației cu inserție sociologică, comunicarea îmbogățită prin tehnici și procedee specifice artei cuvântului, precum și persuasiunea, vizând finalitatea demersului.

Noua dânsului călătorie vădește limpede sensuri majore, accentuând trebuința cunoașterii continue, pe cont propriu, ca posibilitate de împlinire a fiecăruia în marginile căutării de sine. Trădează sensibilitate și dependență subtilă de lumea largă, a cărei chemare o recunoaște de pretutindeni. Pare o cădere calmă sub vraja apropierei de depărtare, fiind o noblețe cosmopolită de a se ști și simți egal între alții și sine într-un timp dăruit spre a fi împărțit cu empatie.

Cartea nu este departe de profesie: medicul vede, aude, ascultă, observă, palpează și scrie; autorul îndrăznește mai mult: face exerciții de admirație și iubire a lumii, deschizându-și sufletul și împărțându-i comorile. Cunoaște multe taine ale lucrurilor și măsura. Merge pe urme sigure. O spune credibil, după ce a călcat în peste 40 de țări, de pe patru continente. A perceput acolo straturi peste straturi de istorie și cultură; a văzut cum s-au ridicat și risipit imperii, încotro s-ar putea îndrepta viitorul...

Cartea, de referință, nu are numai un portan cultural serios; valorifică inteligent evoluții, mutații și tendințe, permițând conexiuni și analize diverse pe domeniu social extins, precum și concluzii care dau măsura valorii omului și scriitorului.

Textul emană din plin pasiune și bucuria comunicării. Abordările de tip monografic, contextualizând faptele, sunt specifice literaturii de gen. Relevă o largă documentare și disciplină a organizării cunoașterii, ținta predilectă constituind-o evidențierea, pe axă temporală, a identităților comunitare întâlnite cu motivația complexă a manifestărilor lor. Noua apariție îl confirmă, încă o dată, pe doctorul Viorel Pătrașcu ca fiind un scriitor prolific care excelează prin spirit critic și rafinament aparte, potențate evident de observație, analiză și inferențe cvasiprofesionale.

George ENE

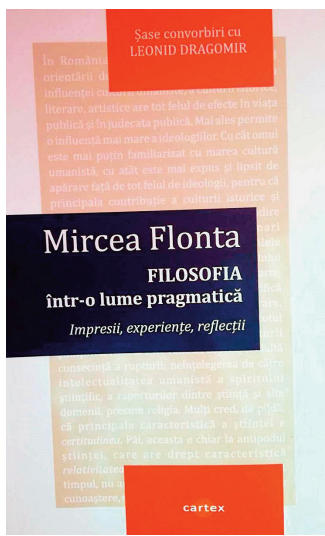
Sociologie

O EXAGERARE DE REACȚIE

Există o formulă sociologică importantă în privința organizării sociale denumită „formulă organicistă”. Ea consideră că individul într-o societate poate fi comparat cu o *celulă*. Iar dacă

din asocierea celulelor rezultă organismul, atunci prin asocierea indivizilor rezultă societatea. Comparația aceasta a fost dusă uneori foarte departe, așa încât dispozițiile caracteristice organismelor biologice au fost transferate de la societățile umane. Însă un individ nu poate fi o celulă pentru societate, așa cum o celulă nu poate fi o individualitate pentru organism. Căci o celulă dacă este scoasă din legăturile sale își pierde proprietățile organice. În timp ce o societate există tocmai prin păstrarea unui anumit grad de libertate a membrilor săi. Deci și în sociologie sunt anumite forme de expresie, anumite tipare de gândire, anumite tipuri de imagini care dau acestei științe o înfățișare organicistă pentru a fi mai ușor de explicat. Însă se întâmplă foarte rar ca un sociolog să se oprească în fața unei fenomen declarând că nu poate să-l înțeleagă și nici să-l explice indiferent de ce formule folosește. O rațiune poate fi oricând găsită. Sociologul poate să înțeleagă și să explice

MIRCEA FLONTA

ȘASE CONVORBIRI CU LEONID DRAGOMIR

Apariție editorială de podium, cu siguranță una dintre cele mai valoroase ale anului, este lucrarea pe care v-o recomand în paragrafele următoare, lucrare publicată la sfârșitul lunii iulie, la Editura „Cartex” din

București.

„Mircea Flonta. Filosofia într-o lume pragmatică. Impresii, experiențe, reflecții” reunește șase dialoguri de mare interes pentru intelectualii cu viziune. Filosoful MIRCEA FLONTA răspunde provocărilor lansate de redactorul-șef al revistei „Argeș”, LEONID DRAGOMIR. Temele asupra cărora zăbovesc cei doi prieteni – diferența de vârstă nu-i desparte, dimpotrivă, îi apropie cogitativ – sunt sintetizate pe coperta a patra: de ce nu putem răspunde într-un mod satisfăcător la întrebarea *Ce este Filosofia?*; ce reprezentări cu privire la filosofie au avut și au prestigiu în lumea culturală românească; care este, astăzi, mesajul *Luminării*; cum putem gândi relația dintre rațiune, cunoaștere științifică și credință religioasă; în ce sens este toleranța o condiție a oricărei discuții și controverse raționale; cum se înfățișează în zilele noastre relația dintre cultura științifică și cultura umanistă; care sunt foloasele și limitele unei raportări strict raționale la probleme cardinale ale vieții oamenilor; de ce este Kant un gânditor mereu actual, iar Wittgenstein un filosof foarte original; cum ne-ar putea ajuta filosofia în căutarea unui răspuns la întrebarea *Ce este viața bună?*

Născut în anul 1932, profesorul și academicianul Mircea Flonta a acordat întotdeauna o atenție sobră filosofiei cunoașterii, filosofiei limbajului, filosofiei generale a științei, filosofiei fizicii și biologiei, relației dintre cunoașterea științifică și credința religioasă, metafilosofiei. A tradus, de asemenea, un număr semnificativ de texte filosofice fundamentale, inclusiv lucrările de referință ale lui Immanuel Kant și Ludwig Wittgenstein, precum și volume de David Hume, Albert Einstein, Karl Popper.

Născut în anul 1967, medicul veterinar și doctorul în filosofie Leonid Dragomir este autorul unor cărți reprezentative pentru generațiile educate în regimul trecut și aruncate, după 1990, într-o lume care promitea mai mult decât putea, de fapt, să ofere. Dar nevoia de aer curat, de aer tare și de credință în nou și în bine era atât de mare, încât și de piatră să fi fost, tot deveneau până la urmă pasăre. Că aceste generații nu-și mai găsesc astăzi locul și utilitatea – mă refer la segmentele cultivate, capabile să înțeleagă schimbarea în sine și s-o direcționeze, atât cât le stă în puteri, către ținte lucide – este o altă poveste. Leonid Dragomir se străduiește să rămână întreg în cadrele realității date. Și când spun „întreg”, am în vedere inclusiv entuziasmul, însuflețirea inițiale. Proba sunt volumele publicate - „*Fragmente de adolescent întârziat*” (2001), „*Despre toate și ceva în plus. Convorbiri cu Mihai Șora*” (2005), „*Mihai Șora. O filosofie a bucuriei și a speranței*” (2009), „*De la filosofie la psihanaliză și retur. Dialoguri cu Vasile Dem. Zamfirescu*” (2014), „*Mihai Șora. Omul dialogal*” (2023) – și efortul de a-i asigura revistei „Argeș” verticalitatea.

Liviu MARTIN

familia prin sentimente, religia prin frica de moarte, societatea prin ideea de cooperare, politica prin dorința de putere etc.

Apoi, individul și societatea se află pe planuri diferite. Societatea este anterioară individului. Dacă individul există ca un *dat*, societatea se reface mereu, fiind țesută de pluralitatea faptelor sociale. Iar în momentul de față ne aflăm într-o exagerare de reacție la o exagerare precedentă. Dictaturii distrugătoare de personalitate i-a urmat individualismul anarhic actual care amenință societatea cu disoluția. S-a trecut de la uteciștii comuniști la *influencerii* lui Dorian Popa. Să sperăm că va trece și acest individualism aberant și societatea va reveni la o cale medie sănătoasă, în care indivizii vor fi integrați în sisteme sociale solide, dar în același timp să se bucure de un grad de libertate necesar dezvoltării depline a personalității lor. Căci subordonarea deplină a individului față de societate are o limită: integritatea sa psihică. Cu bolnavii sau cu degenerații psihici nu se poate construi și menține o societate. Indivizii fără individualitate care execută automat ordine nu formează societăți, ci organisme (doar în acest caz formula organicistă este valabilă).

În concluzie, să clarificăm toate aceste idei, chiar dacă exprimarea mea pare puțin

narcisistă. Avem, pe de o parte, societatea reală, adică materială, ființa socială concretă a oamenilor concreți. De cealaltă parte, avem organizarea socială a acestor oameni concreți, care poate fi colectivistă sau individualistă (fără conotație politică). În prima oamenii caută să se susțină unii pe alții. Ei sunt integrați de la naștere în grupuri interne puternice, strâns unite, de familii largite, care de-a lungul vieții continuă să-i protejeze etc.

Organizarea colectivistă a societății este numită de sociologul Karl Popper „societate închisă”. Dimpotrivă, în organizarea individualistă a unei societăți legăturile dintre indivizi sunt slabe: se așteaptă ca fiecare să aibă grijă de sine. Indivizii aceștia preferând să se realizeze prin eforturi personale. Vorba lui Rousseau: „*Trebuie să mă iubesc atât de mult, încât să nu mai am nevoie de un altul pentru a fi fericit*”. Popper numește acest tip de organizare „societate deschisă”. De această împărțire se folosește activistul politic George Soros, în realizarea visurilor sale mesianice despre societăți și organizarea lumii. Însă astăzi societățile individualiste au intrat într-o instabilitate nevropatică cu cele colectiviste. Exemple confirmate în privința asta ni se arată zilnic.

Gh. SAVU

Limba noastră

Norme, noime și obârșii

Buletin meteo: *Vor fi MAXIM DOISPREZECE grade, iar CANTITĂȚILE de apă vor fi foarte bogate CANTITATIV.* Neglijență, superficialitate, ignoranță? În ceea ce privește comunicarea, televiziunea are o importanță misie educativă, o astfel de rostire dăunând grav limbii române, formării la tineri, mai ales, a grijii pentru o rostire precisă, corectă, clară. Altminteri, nu scăpăm nicio ocazie televizată spre a ne da mari patrioți. Zice Negruzzi: *Uitaseam că suntem români și că avem și noi o limbă.*

Se încăierau zgomotos niște vorbitori de televiziune pe tema deja stârnitei campanii electorale ce **PRECEDE** alegerile din toamnă. Că gramatica, istoria, cultura, morala nu mai fac casă bună cu mulți dintre politicieni este bine știut. Cum, de asemenea, bine știut este și că ne răcim gura de pomană, încercând să îndreptăm oasele frânte ale bieteii noastre limbi. Verbul **A PRECEDA** aparține conjugării I (verbe terminate în „a”), precum **A DA**, urmând fără abatere paradigma acestei grupe: *dau/ dai/ DĂ – preced/ precezi/ PRECEDĂ.* Avem deci o perioadă care **PRECEDĂ** alegerile și altă perioadă care **SUCCEDĂ** alegerilor. Așa cum politicianii ezită, uneori, între un partid și altul, și acest verb a ezitat o vreme între conjugarea I (-a) și a treia (-e), ceea ce a creat nedoritele confuzii. Zice Caragiale: *Aci trebuie să precedă, pentru claritate, verbul.*

Ești... DITAI cruce de voinic! – zice Zaharia Stancu, apelând la adjectivul invariabil **DITAI**, cu varianta **DITAMAI**, pătruns în română, cam prin secolul al XV-lea, din limba țigănească, în care **DITA** înseamnă **IATĂ!** După modelul **DITAMAI**, limba română s-a îmbogățit cu alt termen compus, **CĂTĂMAI**, amintit ca variantă a lui **DITAMAI** doar de **DER** (1958-1966), dar apărând, de pildă, cu mult folos stilistic, în traducerea cărții lui J.D. Salinger, *De veghe în lanul de secară* (Polirom, 2011). Sinonimul **COGEA** vine din turcescul **koğa** – bătrân, enorm, **koş koğa**, însemnând foarte mare, dar **COGEAMITE** este explicat din sârbescul **kódzamiti** și bulgărescul **kodjamiti**. Prin urmare, **GOGAMITE** (era **GOGAMITE** omul) nu are nicio legătură cu celebrul **GOGEA MITU** (Gogu Ștefănescu), cel mai înalt pugilist interbelic.

AU avertizat PE SUPORTERI că vor fi sever supravegheați video – ne informează un reporter, aflat într-o relație nu tocmai de invidiat cu limba română. Complementul direct (pe suporteri), exprimat prin substantiv în acuzativ cu prepoziție, pretinde, într-un astfel de context, dublare clitică: **I-AU avertizat PE SUPORTERI...** Altfel spus, complementul direct trebuie să fie dublu exprimat – anticipat sau reluat – printr-un pronume formă scurtă (clitic), în același caz: **L-AM sunat PE VECINUL sau PE VECINUL L-am sunat.** Zice Petru Dumitriu: *Nevasta învățătorului șezuse lângă Eleonora, supraveghind-o ca pe un copil.*

C. VOINESCU

În FRANTA, o conferință despre :

ORIGINILE ȘI FORMAREA POPORULUI ROMÂN

O conferință cu totul excepțională era ținută nu de multă vreme în Franța! Se propunea ca subiect *Formarea poporului și a limbii române* într-o lungă perioadă istorică. Un public, cu certitudine heteroclitice reunea și numeroși participanți aparținând *diasporei românești*. Pentru tot acest public, evocarea documentelor istorice semnifica și o adevărată dimensiune emoțională.

Profesorul academician Ioan-Aurel Pop, Președintele Academiei Române, aborda cu erudiție geneza românilor. În Marele-Est al Franței – pe Campus-ul *Universității Deschise* din Montbéliard și la *Parohia românească* din comunitatea alsaciană de la Pulversheim - se reamintea veritabile elemente de cunoaștere a condițiilor specifice în care poporul român și-a format structura existenței și a expresiei sale lingvistice în sud-est-ul european. Enunțarea contextelor *preroman* și *roman* într-un vast proces istoric contura de asemenea spațiul și durata propriu-zise de formare ale românilor; deci cadrul lor geografic, istoric și uman.

Prezentându-se trăsături specifice ale identității românilor se puneau în lumină referințe istorice și lingvistice variate privind cunoașterea dublului lor nume: acela de « *rumân* », devenit « *român* », moștenit din termenul latin « *romanus* », pe care și l-au dat ei înșiși, și cel de « *vlah* », « *blac* », « *valah* », « *voloh* », « *vlas* », etc. dat de vecinii lor: bizantini, slavici, unguri, germani și alții. Cronologia apariției numelui de « *vlah* », în secolul al IX-lea al primului mileniu al erei noastre, oferea de altfel ocazia unei paralele în timp cu momentul apariției primului document scris de limba franceză – « *Jurământul de la Strasbourg* » (842).

Astfel, la sfârșitul etnogenezei lor (secolele VIII-IX), românii se regăseau la frontiera între: *aria latină* (catolică), de o parte, și *bizantino-slavă* (ortodoxă), de alta. Nu mai puțin se confirma faptul că poporul român este singurul moștenitor al romanității orientale izolat de marea masă a celorlalte popoare latine fiind singurul popor de origine romană în Europa orientală, explicându-se astfel existența *superstratului lingvistic slav* cât și adevărul că în Evul Mediu, slavona a fost folosită ca limbă liturgică, de cancelarie și de cultură, poporul român fiind recunoscut ca popor roman de *rit creștin oriental* (ortodox).

Aceste fundamente istorice au fost prezentate pe bază de hărți istorice, artefacte, imagini și documente alese cu scopul de a facilita înțelegerea adecvată a momentelor istorice aduse în discuție. Conferința s-a distins prin urmare ca un prestigios moment de descoperire a istoriei și de stimulare a curiozității printr-o bună cunoaștere a acestei părți a Europei de Sud - Est, care este România.

Vasile MĂRUȚĂ

Docteur ès-lettres
Nancy

Fals jurnal de călătorie

Teleleu prin Europa (XIX)

Cum te-ai odihnit, domnule, azi-noapte cu nunta la geam, îl interpelează doctorul veterinar pe vâlcean, că te urmărește ghinionul cu nunțile astea, de parcă te-ar fi blestemat cineva, Domnule veterinar, să-ți spun cinstit, întâi m-am enervat, m-am enervat și am vrut să lansez niște pietroaie dintr-un acvariu spre recepție, care sunt niște șnapani, cum numai în România am văzut, dar pe la unu și ceva din noapte, ieșii pe o băncuță să trag o țigară și mă pomenii cu doi macaronari de la nunta din corpul meu de pensiune, *romeno, romeno, che fai*, Fac pe dracu, aia fac, nu pot să dorm din cauza la nunta voastră, *Vieni, vieni*, și mă luară așa în

Coborâm din autocar și ne îndreptăm spre cameră – un apartament, de fapt, cu un salonaș jos, cu bucătărie, cu oficiu pentru servirea mesei, canapele, și un dormitor sus, unde l-am lăsat pe Alexandru să domnească. Când i-am arătat domnului inginer apartamentul și l-am comparat cu camera în care fusese cazat, nu și-a putut reține protestul față de discriminarea ce funcționează în turism din pricina unei documentări superficiale a tour-operatorilor, Nu este adevărat, domnule inginer, sunteți în eroare, am intervenit, v-am prevenit încă înainte de a traversa Strâmtoarea Messina, că

vulcanice, Sper să nu fie cazul, veni răspunsul, încercăm *con mani pulite*, dacă nu...

Ieșirăm în întunericul cald al nopții siciliene pe sub chiparoși și palmieri, ne strecurarăm printre corpul unu și doi al pensiunii lui Baggio, înaintând pe o alee străjuită de cactuși plini de rod, până la capătul ei, unde trona piramidal un ditamai mormanul de asfalt spart și îmbucătățit divers de ciocul metalic al picamerului.

Alexandru, izbucnii eu în liniștea nopții bruiate de zgomotul nunților, *sei un grande mascalzone, ma che dico io, sei un grande mafiotto!* Să lucrăm repede,

pijama, noroc că semăna cu un trening, ce semăna, chiar era trening, ușor, de vară, și mă băgară printre matolii lor și dă-i cu sprițuri până la ziuă, oricum nu puteam să dorm și decât să stau cu ochii în tavan, mai bine stătu cu ochii în macaronele lor cu melci, da' ce nu-nțelesei eu, e că mă-ntrebau mereu de molie, ce molie vedeți voi, mă broscarilor, că treningul e nou, n-are nicio molie, ei nu și nu, *dove e molia, dove e molia*, până veni un chelner, de la Băicoi, parcă a zis că e, nu prea mai auzeam bine, și-mi spuse că molia înseamnă nevastă, aha, de muiere mă întrebați, 'rați ai dracu' de mafioți, las' că v-o aduc eu mâine seară și pe ea, și desară mă duc din nou, pus la țol, o iau și pe a mea, că sunt prieten cu băicoianul și cu un oltean din formație, și mi-au zis, Nu mai suferi, domnule, e nuntă pe fiecare seară, vino-ncoa, că te introducem noi și te simți bine, ce mama dracului!

Alexandru are în Sicilia mai mulți veri și vreo câțiva unchi, O întregă mafie deci, se pronunță ferm preopinentul, Probabil, mai adăugă Alexandru, Dar nu mai spuneți și altora, mai turnai și eu un pic de gaz peste foc.

O luai spre duș, dar Alexandru sări ca ars, Nu, nu acum, amânați-l, avem o treabă urgentă, nu suportă amânare, trebuie să ieșim. Mă uitai la el lung și încercai, pentru prima dată, un sentiment de îndoială: dacă, într-adevăr, Alexandru are veri, unchi, nepoți în Sicilia, și ceea ce am inventat noi nu e doar o glumă cu care să-l speriem pe domnul inginer, colegul meu de excursie și de cameră fiind membru al unei familii de mafioți, Haideti, dar luați și punga cu inscripția Siracuză! Mă dezmeticii, despre vâlcean și pietroaiele lui este vorba, N-o să comitem vreo crimă, Alexandru, mă asigurai, pentru niște amărâte de roci

logic și fără urme, eu aleg bolovani mari pentru rudele de gradul unu, dumneavoastră alegeți bolovani mici pentru prieteni și, pe urmă, amândoi, roci asfaltice, pardon, vulcanice, mijlocii pentru rudele de gradul doi.

Umplurăm sacoșa în timpul prevăzut de planul conceput de Alexandru, și sub povara ei asfaltică, făcurăm drumul înapoi, Că doar n-o să le ducem înăuntru, zisei speriat de o asemenea perspectivă, Nu, replică Alexandru, am cheia de la cala autocarului, le punem lângă bidonul cu palincă, așa cum am promis sus, pe Etna.

C. VOINESCU

■ Manuscrisele se primesc la redacția ziarului „Argeșul”
■ B-dul Republicii nr. 88
■ Pitești ■ 0248217704
■ e-mail: argesul@gmail.com
■ WEB: www.ziarulargesul.ro

Director coordonator - Mihai GOLESCU

Știință vs religie (XXVI)

„DUMNEZEU EXISTĂ!“

Prof. univ. dr. Dumitru Constantin DULCAN

Voi începe cu primul și cel mai mare adevăr, unul esențial, susținut de toate sursele comentate aici: **DUMNEZEU EXISTĂ!** Este primul Adevăr, din care emerg toate celelalte explicații referitoare la om și Univers. Este Sursa Primordială a întregului existent. Se încheie astfel o dispută dintre Știință și Religie, veche de peste 400 de ani.

Omul și Universul au o origine sacră, spirituală. În mod paradoxal, argumentele care susțin originea spirituală a Universului vin din partea oamenilor de știință.

Suntem fii ai Luminii

La început a fost Lumina. Era o lumină diferită de cea fizică. Era o Lumină pură, alb-strălucitoare, vie, dotată cu toate însușirile Ființei Divine. În ediția greacă a Bibliei se spune că la început a fost **Logosul** și mi se pare mai fericită traducerea, pentru că logosul înseamnă Știință, Informație, Cuvânt. Prin logos am avea simbolul întregii cunoașteri divine. S-a spus metaforic că lumea-i toată adunată într-o boabă de nisip. Noi putem spune că întreaga lume este prezentă în Scânteia Divină. Universul ne apare, deci, ca expresie a acestei energii matriceale non-fizice, generată de Sursa Divină.

Din analiza tuturor datelor discutate aici, rezultă două însușiri majore ale Divinității:

- Una de ordin **cognitiv**, rațional. Sub acest aspect, Dumnezeu este o **Conștiință** non-locală, **extinsă la întregul Univers**. Este câmpul de energie subtilă care dublează tot ceea ce există. Fără această dublură de câmp purtător al unei Inteligențe, nicio particulă, niciun atom, nicio moleculă n-ar avea capacitatea de a poseda o sarcină și de a funcționa coerent în ansamblul în care sunt dispuse. Aceasta este, în opinia mea, ceea ce numim **Inteligența Materiei** sau ceea ce Max Planck a numit **Mintea Materiei** (*Mind of Matter*).

- A doua însușire majoră, de ordin afectiv, este cea a **Iubirii**. Toate sursele ne spun că Dumnezeu este, în primul rând, **Iubire**, ca stare de a fi în permanență și nu ca sentiment de circumstanță. Toți cei care au avut experiența morții clinice spun că Ființa de Lumină emană iubire copleșitoare, infinită, necunoscută pe Pământ.

Din faptul că, într-o rugăciune, răspunsul cel mai prompt vine atunci când încărcătura emoțională este profundă, aș deduce că Dumnezeu este în primul rând afect, iubire și abia în timpul următor se manifestă ca rațiune.

Am putea spune că Dumnezeu ne-a creat mai întâi din **iubire**, și după aceea din **rațiune**. Indiscutabil, acesta este și sensul **Iubirii Christice**, o continuă fascinație, adorație, cu totul diferită de atracția efemeră dintre două persoane.

Dincolo de noi

Cea mai mare descoperire a mileniului al treilea o constituie, în opinia mea, **regăsirea lui Dumnezeu**, într-o lume secularizată și atee.

Experiența morții clinice ne spune ceea ce nicio fizică n-a fost în stare: dincolo este o Lumină vie, purtătoare de viață, conștiință, iubire, compasiune și toate celelalte calități specifice Divinității.

Sunt multe argumente care sugerează că ceea ce numim „dincolo de noi“ este **câmpul** sau **vidul cuantic**, unde se descriu o serie de elemente comune:

- Continuum Spațiu-Timp exprimat doar prin timpul prezent, în care sunt conținute simultan cele trei momente ale timpului: trecut, prezent, viitor.

- Ubicuitatea - capacitatea de a fi în același timp în mai multe locuri.

- Unitatea energetică și informațională a tuturor lucrurilor. Unul este în toate (**pluralitatea lui unu**, cum am numit acest fenomen). Prin energia matriceală din noi, suntem cu toții o frunză, un râu, un grăunte dintr-o stea, cum spunea Stanislav Grof.

- Suntem cu toții **interconectați**, cuprinși într-o infinită rețea de legături informaționale, cum le-a numit omul de excepțională cultură care a fost Victor Săhleanu. Influențăm și suntem influențați de tot ceea ce există. Aceasta este **responsabilitatea** noastră de a fi. Tot ceea ce gândim și acționăm, în bine sau în rău, se răsfrânge asupra tuturor. Suma gândurilor noastre generează culoarea atmosferei psihologice în care trăim.

Grație divină

Fără excepție, toți cei care au fost în lumea celestă descriu o altă imagine a lui Dumnezeu decât cea tradițională. Dumnezeu este un **summum** de calitate; nu este rigid, nu este aspru, nu judecă, **nu condamnă** și **nu pedepsește pe nimeni**. Toți cei care s-au întâlnit cu Ființa de Lumină spun că emană o iubire infinită, copleșitoare și o blândețe inefabilă. Dumnezeu are chiar și umor, după cum reiese și din scrierile lui R. Moody și cele ale lui Neale Walsh.

Știm din Biblie că instrumentul cu forța cea mai mare de acțiune de care s-a folosit Dumnezeu în crearea lumii a fost Cuvântul. „Să fie!“ a spus Dumnezeu și toate s-au făcut după voia și știința sa. Este atâta matematică, atâta chimie, atâta știință în echilibrarea de forțe nucleare, atâta energie de stăpânit în miezul materiei, că depășește orice minte omenească și toate acestea poartă un singur nume de autor: Dumnezeu.

Este atâta frumusețe în creațiile naturii, atâta simț estetic în armonia de culori când

Dumitru Constantin DULCAN

natura renaște primăvara, atâta artă în simfonia de culori ale toamnei, atâta bucurie în roadele toamnei, și toate acestea n-au decât un singur nume: Dumnezeu.

Este atâta iubire, atâta înălțare sufletească, atâta fascinație și extaz pur în sufletele noastre, încât te întrebi cum a fost posibil ca toată această complexitate psihologică să se nască dintr-o simplă materie fără suflet, așa cum a fost înțeleasă de știință. Prin grație divină! Este singurul răspuns.

Ca să înfiorezi gândul, să-i dai lumină, căldură, frumusețe, emoție, forță și involburare, trebuia ca mai întâi cineva să îmbrace gândul în straiul iubirii pentru noi. De aceea, Dumnezeu rămâne cel mai mare Psiholog. Chiar cred că, așa cum am mai spus, Dumnezeu este în primul rând psihologie, iubire, afecțiune și în al doilea rând este și calcul, rațiune, știință.

Un cititor sceptic va spune, probabil, că tot ce am scris despre conceptul de Dumnezeu este un simplu exercițiu poetic fără un substrat real. Dacă apreciază că nu are niciun substrat real, îl rog atunci să spună ce-i lipsește unui corp fără viață în primele trei minute după deces, când încă nicio celulă n-a murit, ca să fie viu? Răspuns: doar viața și viața este Dumnezeul care a părăsit celulele aceluia corp.

Medicina nu este matematică

Experiențele morții clinice, fizica cuantică, dar și alte surse, ne spun că nu există întâmplare în Univers atunci când este vorba de viața unui om. Universul este expresia unei gândiri, a unei rațiuni. Și omul este, de asemenea, rezultatul unei rațiuni, fiind el însuși investit cu rațiune. Dacă am face o ierarhizare a treptelor rațiunii în Univers, în capul scării s-ar situa, evident, Ființa Divină, iar pe următoarea treaptă, omul. În fața unei stele, omul are prioritate, pentru că, prin mintea sa, este co-creator de univers. Ca urmare, viața sa este încontinuu supravegheată printr-o mulțime de mesageri care au misiunea de a interveni la nevoie. Ceea ce nu înțelegem noi este faptul că, din rațiuni care ne scapă, durata vieții de aici este programată de la câteva minute până la zeci de ani. Și ultima noastră expirație este înscrisă în ADN. Pretutindeni se moare la toate vârstele. Mă opresc aici, spunând că medicul nu este Dumnezeu, iar medicina nu este matematică.

Vedere și orbire duhovnicească

Învățătura Bisericii Ortodoxe despre Dumnezeu, creație, om suflet, viața pământească și viața cea veșnică, se fundamentează pe Revelația supranaturală și nu pe teorii raționaliste și speculații filosofice. Iar prin venirea Sa pe pământ, Fiul lui Dumnezeu întrupat a desăvârșit Revelația divină, căci Sfântul Pavel zice: „După ce Dumnezeu odinioară, în multe rânduri și în multe chipuri a vorbit părinților noștri prin proroci, în zilele acestea mai de pe urmă ne-a grăit nouă prin Fiul, pe Care L-a pus moștenitor și prin Care a făcut și veacurile” (Evrei 1, 1-2).

Potrivit Revelației dumnezeiești, omul a fost făcut în ziua a șasea și este alcătuit din suflet spiritual și din trup material. Inspirat de Duhul Sfânt, prorocul Moise scrie astfel despre crearea omului: „Luând Domnul Dumnezeu țărână din pământ, a făcut pe om și a suflat în fața lui suflare de viață și s-a făcut omul ființă vie” (Facerea 2, 7).

Expresia: „Suflare de viață” înseamnă atât suflet spiritual, ce a însuflit trupul omului cu care s-a unit, cât și har dumnezeiesc și îndumnezeitor, care s-a unit cu sufletul și i-a dat viață duhovnicească. În starea paradisiacă din raiul biblic, primii oameni nu aveau nevoie nici de credință, căci aveau vedere duhovnicească și nici de rugăciune. În virtutea acestei vederi mai presus de fire, „a pus Adam nume tuturor animalelor și tuturor păsărilor cerului și tuturor fiarelor sălbatice” (Facerea 2, 20). Și numele acestor creaturi erau conforme cu rațiunile lor tainice, pe care Duhul Sfânt i le-a făcut cunoscute lui Adam prin vedere duhovnicească. Din cauza păcatului strămoșesc însă, Adam și Eva au fost părăsiți de energie necreată a harului dumnezeiesc și au murit sufletește, căci așa cum moartea trupeză e despărțirea sufletului de trup, tot astfel și moartea sufletească este despărțirea harului Duhului Sfânt de suflet. De această urmare nefericită a păcatului neascultării, Dumnezeu îl prevenise pe Adam dintru începuturi, zicându-

i: „Din toți pomii din rai poți să mănânci, iar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, căci, în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit!” (Facerea 2, 16-17). Și odată cu moartea sufletească, primii oameni și toți urmașii lor au pierdut vederea cea mai presus de fire și au experimentat orbirea duhovnicească.

Luminat de harul dumnezeiesc, Sfântul Ignatie Briancianinov spune că noi, oamenii, „ne naștem și venim din pământul întunecat al înșelării”. Iar ca să înțelegem ceva din tainele sufletului și ale lumii spirituale nevăzute, Dumnezeu Se folosește și de cele ale trupului și

ale lumii materiale văzute. Astfel, una din dovezile orbirii sufletești este chiar orbirea trupeză. Și Dumnezeu îngăduie prezența unor oameni orbi în mijlocul comunităților noastre, nu numai pentru a experimenta faptele milei creștine, ci și pentru a ne determina să reflectăm cât mai mult asupra orbirii noastre duhovnicești.

Dacă orbirea trupeză este să nu vezi lumina fizică și aspectele exterioare ale realităților materiale din creația văzută, orbirea sufletească este să nu vezi lumina necreată a harului Duhului Sfânt, din care izvorăște lumina înțelegerii și lumina creată, ce face posibilă viața pe pământ și să nu vezi dincolo de aspectele văzute ale lucrurilor și ființelor, să nu-L vezi pe Dumnezeu, să nu vezi sufletul, să nu vezi realitățile lumii spirituale, etc. Cu alte

cuvinte, să nu ne vedem pe noi înșine și să nu vedem întreaga creație așa cum o vede Dumnezeu, Care a făcut-o și îi poartă de grijă

Prin știință și filosofie, rațiunea omului caută să pătrundă dincolo de aspectul văzut al lucrurilor, dar orice încercare de acest gen își are limitele ei, încât toți gânditorii și savanții onești ai omenirii s-au văzut nevoiți să zică împreună cu marele Socrate: „Știu, că nu știu nimic”. Cu cât rațiunea omenească își mărește cerul cunoștințelor sale, cu atât își lărgeste contactul cu nemărginitul. Și mai grav este faptul că rațiunea autonomă, neavând capacitatea creațională să înțeleagă și să exprime necreatul, nu poate să răspundă salvator la întrebările esențiale, legate de existența lumii și a omului: de unde venim, încotro mergem și care este sensul acestei vieți pământești. La aceste întrebări răspunde doar credința creștină, care se fundamentează pe Revelația supranaturală, transmisă din generație în generație prin Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție, în Biserica lui Hristos.

În condițiile vieții pământești, numai Domnul Iisus Hristos poate să ne vindece de orbire sufletească și să ne dea vedere duhovnicească. Aceasta, deoarece Dumnezeu „I-a dăruit Lui Nume care este mai presus de orice nume; că întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece, al celor cerești și al celor pământești și al celor de dedesubt” (Filipeni 2, 9-10). Iar mijlocul prin care putem dobândi iarăși vederea duhovnicească este rugăciunea curată și neîncetată. Practicând o astfel de rugăciune, marii nevoitori creștini au ajuns la experiența luminii necreate și L-au văzut adesea pe Mesia Hristos în lumina slavei dumnezeiești. Iar rugăciunea și toate virtuțile creștine își au izvorul în harul Duhului Sfânt și-n credința omului în dumnezeirea și omenitatea Mântuitorului. Și a trăi credința este cu totul altceva decât a avea idei religioase, oricât ar fi ele de înalte și oricât s-ar asemana cu învățătura ortodoxă.

Preot Vasile SORESCU

Binecuvântare Arhierescă pe Taborul Muscelean

Mănăstirea argeșeană Slănic și-a sărbătorit, la 6 august, unul dintre hramuri, cel închinat praznicului Schimbării la Față a Domnului nostru Iisus Hristos.

Încă de la primele ore ale dimineții, credincioșii au venit să participe la Sfânta Liturghie Arhierescă, oficiată de Înaltpreasfințitul Părinte Calinic, Arhiepiscop al Argeșului și Muscelului, în altarul de vară ridicat în curtea mănăstirii. În cuvântul de învățătură, Chiriarhul Eparhiei le-a mulțumit credincioșilor

care au venit cu mare bucurie pe Taborul Argeșului, așa cum este numită mănăstirea Slănic. De asemenea, Înaltpreasfinția Sa i-a îndemnat pe cei prezenți să lucreze fiecare la schimbarea vieții personale.

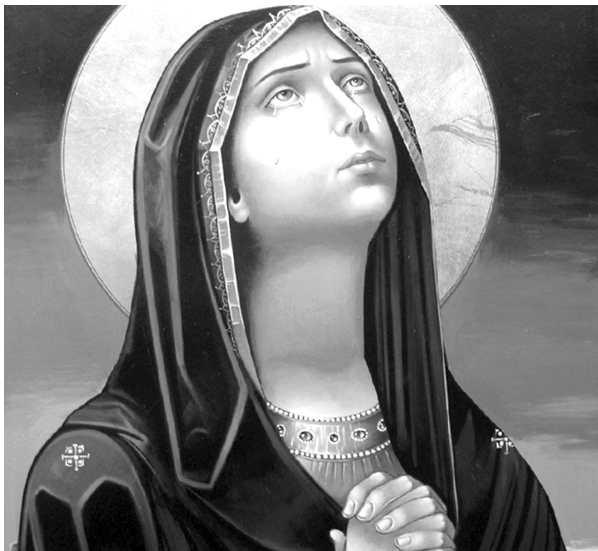
Prima atestare documentară a Mănăstirii Slănic este în anul 1679. Despre schitul Slănic, tradiția spune că a fost ctitorit de voievodul Vlad Țepeș și că ar fi existat și pe vremea domnitorilor Neagoe Basarab și Mihai Viteazul. În anul 1805, din motive necunoscute nouă,

schitul s-a desființat, biserica fiind mutată, în jurul anului 1830, într-un sat din Vlașca.

Viața monahală a fost reluată după anul 1930, ridicându-se în timp trei altare: biserica mare din zid clădită în cinstea Sfintei Treimi și a Maicii Domnului și două paraclise mai mici cu hramurile Schimbarea la față și Sf. Ierarh Calinic de la Cernica. Din acest motiv, Mănăstirea Slanic este numită, de Înaltpreasfințitul Părinte Calinic, Taborul Argeșului.

O.V.

Împărăteasa Cerului și a Pământului

Nicicând nu vom putea îndeajuns să-I mulțumim lui Dumnezeu pentru darurile Sale semănate în cer și pe pământ.

Dacă vom învăța să vedem și, mai ales, să medităm cu bunăvoință la divina alcătuire sau,

mai bine-zis, la *divina zidire*, cum o numea Vasile Militaru, vom înțelege nesfârșita iubire a lui Dumnezeu. Și aceasta, mai ales pentru noi, cei semănați pe fața întregului pământ.

Maica Domnului nostru Iisus Hristos, a Cărei adormire o cinștim în fiecare an în august, în a cincisprezecea zi, este darul cel mai mare făcut omenirii!

Cu greu se va înțelege de către cei ce se gândesc și sunt alene, într-o credință dreaptă, ceea ce a făcut Dumnezeu Iubirii, pentru omenire, pentru fiecare în parte.

Sfântul Serafim de Sarov ne aduce aminte că Eva, strămoașa noastră cea dintâi, a suferit ispășirile diavolului și a căzut din curata iubire către Dumnezeu. De aceea el zice: „Și cu toate că a înșelat pe Eva și împreună cu dânsa a căzut și Adam, dar Domnul nu numai că le-a dat lor în rodul seminței femeii pe Răscumpărătorul, Care a călcat cu moartea pe moarte, ci și nouă,

tuturor, ne-a dat în chipul femeii, a Pururi Fecioarei Maria, care a sfârșit în ea însăși mai întâi și după aceea în tot neamul omenesc sfarmă capul șarpelui, o neîncetată rugătoare și mijlocitoare către Fiul ei și Dumnezeu nostru.

Ea este pentru toți neamăgitoare și neînvinsă chezaș, chiar și pentru cei mai deznădăjduiți păcătoși. Pentru acest motiv se numește Maica Domnului „rana dracilor”, fiindcă nu poate Satana să piardă pe om, fără numai dacă omul ar fi nebăgător de seamă față de acest prețios ajutor al Maicii Domnului...”

Să zicem mereu, din toată inima ca și Arhanghelul Gavriil: „Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te! Ceea ce ești plină de har, Marie, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat este rodul pântecelei tău, că ai născut pe Mântuitorul sufletelor noastre!”

Calinic ARGEȘEANUL

Mijlocirea apei

Așa precum ochii trupului însușesc laturile alcătuirii lumii, tot așa mintea vede înțelesurile acestor alcătuirii, pentru ca împreună, ochii trupești în cuprinderea celorlalți ochi - ai înțelegerii - să lase loc Luminii dumnezeiești în inimile noastre.

Darul existenței este expresia iubirii veșnice, arătare a milostivirii, prinos al bucuriei Creatorului care dă sens descoperirii frumuseților prinse în lucrurile mici, adesea nebăgate în seamă de noi, sau lămurește așezămintele lumii cele mai adânci și mai presus de gând. Dacă ațintim privirea gândului spre deslușirea înțelesului apei, dincolo de alcătuirea tainică a stărilor de agregare care preschimbă chipul întregii lumi, dincolo de tot ceea ce putem pricepe legat de înlănțuirea proceselor care preschimbă roua câmpului în abur și iarăși o aduce din partea cea mai de sus a norului să umple căile ascunse ale izvoarelor, până la limita văzută a râurilor care adaugă cuprindere în revărsările talazurilor mării, dincolo de toate acestea, aflăm în ea puterea dătătoare de viață, precum și făgăduința rodirii. Apa poartă cu sine memoria Luminii gândului Cel dintru început, de mai înainte de veci, precum și Taina iubirii lui Dumnezeu pentru zidirea Sa. Ea este sevă a harului și cântec al binecuvântării, care dă rost desăvârșit preschimbării, curăției și dăinuirii,

Pentru cei ce vor a vedea miracole, iată rânduiala celei mai neînțelese și mai

uluitoare minuni: lucrarea germinativă și roditoare a apei! Însă, nu doar aceasta! Mai presus de voința noastră, apa este cea vindecă sau cea care aduce pustiire; este cea care mângâie, dar și cea care ceartă în involburări și nestăvilire; este cea care ostoiește setea, dar și cea care muștră,

lăsându-ne în vreme de așteptare, uscăciune și lipsă. Fără puțința de tăgadă, apa dă veșmânt Cerului și Pământului, după firea anotimpurilor și vremurilor. Apare adesea ca o centură de abur sau ca o cortină de lacrimi, străvezie, sau ca așternut alb - cuprindere imaculată a frumuseții rațiunilor ce se revărsă din inima lui Dumnezeu spre lume.

Dacă apa dă sens și conținut izvorului, ochii tăinuți ai înțelegerii văd în aceasta icoana pururea curgătoare a revărsării dorului care ne leagă de Ceruri, văd Fântâna

Vieții și vistieria rațiunilor. Este o formă de cunoaștere sau re-cunoaștere a simțământului acelei cuprinderi cu care Marele David, Psalmistul, suspină zicând: „sau arătat izvoarele apelor și s-au descoperit temeliiile lumii!” (Psalmii 17:17).

Slăvim pe Dumnezeu Cel ce a lăsat în mijlocirea setei așteptarea darului Vieții și chemarea nestăvilită a rourării izvoarelor de apă. Căutând minunea aceasta, alergăm spre Viață, știind, sau neștiind, înțelegând sau neînțelegând mărimea și adâncimea unui dar fără de care viața noastră s-ar sfârși. În puterea binefăcătoare a apei, în care stă însăși condiția suflării noastre de viață, sălășluiește înțelesul unei legături fără de care vederea noastră spre cele veșnice s-ar risipi în pustiu: este chipul legăturii care ne ține încredințați în nădejdea Vieții ce izvorăște din Dumnezeu. În minunata Carte a Psalmilor se arată legătura aceasta astfel: „În ce chip dorește cerbul izvoarele apelor, așa Te dorește sufletul meu pe Tine, Dumnezeule!” (Psalmii 41:1).

Să dăm aripi bucuriei acestei cântări și cu fiecare picătură de apă ce umple cerul existenței noastre, într-o mulțumire, să aducem recunoștință bunătății lui Dumnezeu care adapă toată făptura spre rodire de Viață!

Preot Lucian GRIGORE

Jurnal de suflet

Seară de taină la Mănăstirea Prislop

La final de an, pornim într-un pelerinaj printr-o zonă plină de istorie, de spiritualitate, având o bogăție fără seamăn, care nu trebuie uitată în negura vremurilor și nici trecută cu vederea. Este vorba de județul Hunedoara, al cărui trecut se pierde în negura epocii preistorice. O nouă lume se deschide în fața noastră, a celor care pășim pentru prima dată în Țara Hațegului.

Trebuie să știm că primele așezări omenesci din Ținutul Hunedoarei, în care ne găsim, datează încă din Paleolitic, în urmă cu zeci de mii de ani. Din Neolitic sunt numeroase urmele culturii „Starcevo-Criș”, cultură străveche, una dintre cele mai vechi culturi neolitice din Europa. Cultura „Turdaș” este reprezentată de cele mai întinse urme de locuire la Valea Nandrudului, lângă Hunedoara. Au urmat apoi culturile „Petrești” și „Coțofeni”, apoi Epoca de bronz, Epoca fierului și, în sfârșit, Epoca dacă. Să nu uităm că teritoriul acestui județ a format centrul Daciei preromane și, ulterior, leagănul poporului român.

Unici suntem

Pășim în locul nostru de naștere! Ce sentimente ne încearcă? În primul rând, de mulțumire lui Dumnezeu că ne-a binecuvântat să ajungem și pe aceste meleaguri, apoi de respect față de moșii și strămoșii noștri. Suntem vechi, foarte vechi pe acest pământ, care este așternutul picioarelor lui Dumnezeu. Moștenirea noastră nu este din lumea aceasta și trebuie să conștientizăm cu celeritate acest fapt. Darul pe care Sfânta Treime ni l-a făcut este unic. Pentru că unici suntem și noi, românii, în această Vale a Plângerii, în care viețuim.

Având în minte și în suflet aceste gânduri, nici nu ne dăm seama când ajungem la destinația noastră duhovnicească: Mănăstirea Prislop. Sfârșitul lui decembrie, fără zăpadă, dar cu ceva frig, ne-a călăuzit pașii de a fi pelerini și rugători în acest loc sfânt. Cunoaștem cu toții sintagma „nimic nu-i întâmplător pe lumea asta”. Și așa este! Pe 28 noiembrie 1989, părintele Arsenie Boca pleacă în călătoria cerească, de unde revarsă har și binecuvântare de la Dumnezeu. Pe 28 decembrie, am ajuns și eu la mănăstirea hunedoreană.

Monument istoric

De aproape șapte secole, Mănăstirea Prislop reprezintă unul dintre cele mai importante așezăminte religioase ortodoxe din Transilvania, biserica sa, ce datează din secolul al XVI-lea, fiind declarată monument istoric. Se consideră că prima mănăstire cu acest nume ar fi fost construită de Nicodim de la Tismana. Există o singură mărturie care este consemnată despre prezența lui Nicodim de la Tismana, în Ungaria medievală. Ea este însemnarea de pe Evangheliarul său: „Această Sfântă Evanghelie a scris-o popa Nicodim în Țara Ungurească în 6913 (1404-1405)”.

Pe la jumătatea secolului XVI, Mănăstirea Prislop ajungând aproape în ruină, în anul 1564 a fost zidită „din temelie” de Zamfira, fiica lui Moise Voievod din Țara Românească. Este posibil ca vechiul lăcaș, despre ale cărui urme se scria la mijlocul secolului al XIX-lea, să fi existat undeva în pădure, în vecinătatea clădirilor actuale. Probabil că, în secolul al XVII-lea a fost întemeiată la Prislop școala de învățătură bisericească pentru tinerii care urmau să devină preoți la sate. În anul 1585, egumenul Ioan ajunge mitropolit la Bălgrad (Alba Iulia), iar Teofil devine, în 1615, episcop la Vad. Aici, în secolul al XVII-lea, viețuiește Sfântul Ioan de la Prislop. În secolul al XVIII-lea, a fost mănăstire greco-catolică.

A primit un ultim veșmânt de frescă sub semnătura lui Simion din Pitești. Din acesta se conservă doar câteva fragmente. A fost adânc implicată în frământările religioase ale secolului al XVIII-lea, dintre greco-catolici și ortodocși. În secolul al XIX-lea, era aproape pustie și administrată de preoți de mir.

În Grădina Maicii Domnului

Seară de taină și binecuvântare de la Sfinții Prislopului! Ce poți să-ți dorești mai mult? Fără să vreau mi-am adus aminte de Praznicul Schimbării la Față a Mântuitorului nostru Iisus Hristos, când Sfântul Apostol Petru a spus: „Doamne, bine este să fim noi aici; dacă voiești, voi face aici trei colibe: Ție una, și lui Moise una, și lui Ilie una”. Nu ditamai vila, ci o colibă. Să luăm aminte!

Slujba continuă. Lumina lină, a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară... așa cum am venit și noi, bucurându-ne de acest imn ortodox vechi ca și de aceste locuri pe care călcăm.

Învățătura pericopei evanghelice ne arată că mai avem de mers pe drumul frumos al Ortodoxiei: „Dacă veți avea credință în voi cât un grăunte de muștar, veți zice muntelui acestuia: Mută-te de aici dincolo, și se va muta; și nimic nu va fi vouă cu neputință”.

Pace și bucurie!

Ajungem în fața bisericii de piatră, micuță, dar zveltă, cu turla înălțându-se direct către cer. O discreție monahală domnește peste tot. Suntem câțiva pelerini! Poate și ceva rugători, printre noi! Doar șoptim, încercând să nu tulburăm pacea serii! Vorbim și prin semne, că este bine și așa! Vorba multă, sărăcia omului, spuneau cei de demult! Intrăm în interiorul bisericii! Altă lume se deschide înaintea noastră! Înțeleg mai bine cuvintele Sfântului Teofan Zăvorâtul care spune: „Intrând în biserică, leapădă mintea ta și vei deveni înțelept cu adevărat; leapădă lucrarea voii tale și vei începe să lucrezi cu adevărat; leapădă-te de tine însuși și vei deveni cu adevărat propriul tău stăpân. Ah, de-ar pricepe lumea înțelepciunea asta!”

După o scurtă rugăciune și cunoscând cuvintele Mântuitorului Iisus Hristos: „Când vă rugați, nu spuneți multe ca neamurile, că ele cred că în multa lor vorbărie vor fi ascultate. Deci nu vă asemănați lor, că știe Tatăl vostru de cele ce aveți trebuință mai înainte ca să cereți voi de la El”, lăsăm micul dar al nostru și ne bucurăm de lumina caldă a lumânării care duce rugăciunea și gândul nostru către Tronul Prea Sfintei Treimi.

Drumul nostru continuă către mormântul părintelui Arsenie Boca, cel care veghează din cer asupra măicuțelor și al pelerinilor care-și pleacă genunchii întru sfântă rugăciune și udă pământul sfânt cu lacrimile, care cad ca boabele de mărgăritar din ochii mult prea încercați de greul zilei. Aleile sunt deosebit de frumoase, placate cu piatră de râu și cu mult bun gust. Drumul urcă lin către mormântul Sfântului Ardealului!

În partea stângă trecem pe lângă cimitirul în care-și dorm somnul de veci măicuțele care au viețuit în această mănăstire. Rar mi-a fost dat să văd un asemenea loc! Morminte frumos aranjate, multe flori și cruci de lemn, frumos sculptate de o mare delicatețe! Candele aprinse permanent la căpătâiul monahiilor care au ales să fie miresele Mirelui Ceresc! Pace și bucurie! Acestea sunt cuvintele care îmi vin în minte când trec pe lângă măicuțele care odihnesc sub brazda prislopeană!

Am ajuns și la mormântul părintelui Arsenie Boca! Înconjurat de flori, de liniște, de pace! Sunt cel mult zece persoane în fața mea și la această oră târzie în noapte, în care frigul își face simțită prezența! Frigul trupesc! Uitându-mă la candelile ce străjuiesc măicuțele plecate în frumusețea lumii nevăzute, dar și la candelile și florile dătătoare de speranță de la mormântul părintelui Arsenie Boca, deodată căldura inundă trupul și sufletul! Sunt momente pe care nu poți să le descrii în cuvinte, momente și stări la care, uneori, nu găsești o explicație logică, pentru că nici nu există așa ceva.

Ne-am rugat în fața crucii de lemn, simplă și modestă, așa cum îi stă bine creștinului, am atins capul de lemnul sfânt și am cerut Sfântului Ardealului ca să aibă grijă de noi și să trimită îndurarea lui Dumnezeu asupra noastră!

Peștera Sfântului Ioan

Observ câțiva pelerini care se îndreaptă către un alt loc plin de sfințenie. Seara era tot mai adâncă și plină de ispite și pericole! Spre Peștera Sfântului Ioan... ne arată un indicator, luminat de lanterne!

De tânăr, Ioan, originar din satul Silvașul de Sus, părăsind casa părintească s-a călugărit la Mănăstirea Prislop. După un număr de ani petrecuți aici, dorind să ducă o viață și mai liniștită, a găsit un loc, cam la 500 de metri de mănăstire, pe malul prăpăstios al râului Silvuț (Slivuț), unde și-a săpat singur o chilie în piatră, cunoscută, până azi, sub numele de „chilie” sau „casa sfântului”. Aici, el și-a petrecut restul zilelor în neîncetate rugăciuni și post. Tradiția populară spune că a fost împușcat de doi vânători, în timp ce își făcea o fereastră la chilie. Nu se știe cu precizie când a trăit.

Drumul este greu, ne avertizează cei care au mai fost la căsuța Sfântului. Este bine, totuși, ca acest drum să fie făcut ziua, când vezi mult mai bine! Se merge destul de greu, având muntele în partea stângă, iar în partea dreaptă se află un gard de protecție, de care te poți ține, pentru că sunt porțiuni de drum foarte alunecoase din cauza rădăcinilor de copaci, de care te poți împiedica și din pricina stâncilor lustruite de pașii celor care au călcat pe aici. O doamnă se împiedică, în fața noastră, cade și piciorul i se umflă de îndată. Este sfătuită de cei apropiați să se întoarcă, pentru a nu păți ceva mai rău. Refuză orice ajutor! Scărșnind din dinți, continuă călătoria, spunând că va găsi alinare în Casa Sfântului; simte că trebuie să ajungă acolo cu orice preț. În ciuda durerilor pe care le resimte, zâmbește, glumește și îi întărește prin cuvânt pe cei din jur. După câteva sute de metri, ajungem la chilie săpată în piatră de Sfântul Ioan de la Prislop. Accesul în chilie este abrupt, trebuie să te ții bine de balustrade. Ne mobilizăm cu toții și reușim să o urcăm pe doamna accidentată în peștera sfântă. Fața i se luminează, se așază cu sfială pe o stâncă și începe să-și spună durerile pe care le avea, fără să-i pese că eram de față. Apoi se ridică, face o rugăciune, se închină și, uitând de piciorul rănit, pornește la drum cu încredințarea că a primit binecuvântarea Sfântului Ioan de la Prislop!

O căldură neobișnuită ne cuprinde în acel loc mic și lipsit de luxul cu care suntem obișnuiți! Icoane și lumânări aprinse! Ce poate fi mai frumos? Îi mulțumim Sfântului Ioan de la Prislop că ne-a primit în căsuța sa, înălțăm o rugăciune Sfântului Ardealului și ne întoarcem cu pace în suflet, așteptând de la Dumnezeu vremuri mai bune!

Preot Ovidiu VLĂSCĂNEANU

Proiecte și urgențe pe agenda SJU Pitești

La conferința de presă organizată de Consiliul Județean Argeș, luna aceasta, a fost prezentat un bilanț al realizărilor din cadrul celei mai mari unități medicale din județ. **Dr. Anci Ionescu**, consilierul președintelui pe probleme de sănătate, a vorbit despre cele mai interesante lucruri care s-au derulat în ultima perioadă Spitalul Județean de Urgență Pitești (SJU).

SJU Pitești, o unitate medicală care deservește pacienți din Argeș, dar și din județele limitrofe, are în prezent 891 de paturi. Sunt 26 de specialități medicale pentru pacienții care se prezintă aici. Există și un număr de 61 de paturi pentru spitalizare de zi.

După cum era de așteptat, dr. Anci Ionescu a confirmat că principalele nemulțumiri ale pacienților care vin la SJU Pitești sunt legate de aglomerația care există la Unitatea de Primiri Urgențe (UPU), dar și la cabinetele de specialitate.

Dr. Anci IONESCU

* **Dr. Anci IONESCU:** „Spitalul Județean este singura unitate din județ care asigură asistență medicală 24/24, șapte zile pe săptămână, cu continuitate în liniile de gardă pe ATI, radiologie, laborator de investigații radiologice și analize medicale. Concret, la nivelul anului 2023, în UPU au fost peste 67.000 de prezentări și s-au realizat peste 1,1 milioane de analize medicale. Cele mai multe analize de histopatologie și citologie din Argeș se fac la Spitalul Județean de Urgență Pitești. Este vorba despre 73.999 de analize de acest tip.

Extinderea UPU va aduce o supapă de respirație pentru partea de imagistică, unde s-au efectuat, anul trecut, 56.484 de radiografii, 11.361 de CT-uri, 5.145 de ecografii, 1.431 de RMN-uri și 1.456 de angiografii. Aceste cifre reflectă exact activitatea medicală a personalului din toate specialitățile, pentru că toate aceste investigații au în spate pacienți.

Mai mult decât atât, în momentul în care a venit dna Molfea (n.n., fosta directoare a unității), la nivelul SJU exista un număr limitat de acțiuni prioritare finanțate din bugetul de stat, pentru cazuri deosebite. Din 2019, a crescut numărul acestora la șase; este extrem de important, una dintre acestea permite tratarea pacienților cu accidente vasculare cerebrale (AVC), în primele ore de la debutul bolii, prin așa numitul tratament cu fibrinoliză. Astfel, o mare parte dintre pacienți au primit tratamente care au scutit recuperările neuromotorii după aceste afecțiuni.

Am reușit să introducem spitalul pe lista cu acțiuni prioritare pentru infarct miocardic acut. Astfel, echipa care lucrează în laboratorul

de angiografie, împreună cu medicii cardiologi care au și competență pe intervențiile acestea au asigurat nu numai cazurile cronice prin aceste proceduri, ci și infarcturile miocardice acute. Consider că toată lumea trebuie să ia decizii având pacientul în prim-plan. Ne dorim cu toții ca tot ce nu s-a putut îndeplini până acum, să se îndeplinească în perioada imediat următoare”.

S-a vorbit și despre ce e nevoie pentru a îmbunătăți lucrurile: standarde ridicate de competență a personalului medical, de empatie a personalului față de pacienți, de proceduri și reguli care să se respecte.

* **Ion MÎNZÎNĂ, președintele CJ Argeș:** „Ne dorim o continuare, în ritm susținut, a investițiilor efectuate la nivelul Spitalului Județean, pentru că urmează o perioadă dificilă în care ne propunem reabilitarea totală a acestuia. Vă reamintim că, în ultimii ani, s-a reușit modernizarea ambulatoriului, a Unității de Primiri Urgențe, precum și realizarea unui corp nou, P+4. Și că toate aceste obiective sunt în procedură de autorizare [...]. Împreună cu Consiliul Local Pitești am încheiat un protocol, pentru că vrem să aducem un plus valoare în societate. Proiectul P+4 a costat 17 milioane de euro. Aici va funcționa o secție de chirurgie plastică și arși, în premieră pentru județul Argeș. Vor fi și secțiile de chirurgie vasculară și cardiologie, blocul operator cu săli de operație. Investițiile totale în aparatură sunt de 30 de milioane de euro. Extinderea și dotarea UPU a costat 3,2 milioane de euro, iar ambulatoriul 3,3 milioane de euro - investiție a Consiliului Județean. Ne propunem, în viitorul cât mai apropiat, consolidarea și reabilitarea Spitalului Județean de Urgență Pitești, investiție estimată la 30 de milioane de euro. Suntem în proceduri pentru licitație, proiectare și vom vedea sursele de finanțare, pentru că CJ Argeș nu-și permite o asemenea investiție și atunci trebuie să găsim surse de finanțare: europeană, guvernamentală - bineînțeles și cu contribuția CJ. Suntem în proceduri și pentru laboratorul de radioterapie, proiect prin PNRR, proiect de 19 milioane euro”.

Un vis mai vechi al CJ Argeș, care nu s-a reușit (dar nu a fost abandonat, potrivit președintelui I. Mînzînă) este realizarea unui bloc de locuințe de serviciu pentru medici.

Noul manager al SJU Pitești: Adrian Dumbravă

La sfârșitul lunii trecute, conducerea Consiliului Județean Argeș l-a prezentat pe noul manager al Spitalului Județean de Urgență Pitești (SJU), domnul **Adrian Dumbravă**. Acesta o va înlocui pe Adriana Molfea, cea care a ocupat postul de manager mai bine de șapte ani. Doamna Molfea se va muta, tot pe un post de conducere, la Spitalul Leordeni, în vreme ce Adrian Dumbravă preia frâiele celei mai mari unități medicale din județ. În cadrul discursului, noul manageru a vorbit despre cum a ajuns să fie atașat de SJU Pitești și de personalul medical.

Adrian Dumbravă

Adrian Dumbravă a suferit un infarct miocardic în 2019 și a ajuns de urgență la Spitalul Județean. Atunci a realizat cât de importantă este promptitudinea și profesionalismul echipei medicale. A scăpat cu viață și s-a refăcut complet, iar acum simte că are o datorie morală față de SJU Pitești, spital care, în ultimii ani, a avut parte de investiții masive, dar a întâmpinat și dificultăți, în special pe partea de resurse umane.

Iată de a declarat noul manager al SJU Pitești, Adrian Dumbravă: „Este o onoare pentru mine, nu sunt doar vorbe și declarații. Este un simț profund, ca o recunoștință, dar și ca o datorie de a păstra și de a duce spitalul mai departe, în bune condiții și de a îmbunătăți absolut tot ce depinde de unitate. Voi continua aceste proiecte deosebite, cu cifre impresionante la nivel financiar și la nivelul adresabilității SJU Pitești [...]. Se rotunjesc aproape 30 de ani de când sunt aici (n.r. - în județul Argeș); este a doua mea casă. Se datorează prieteniei și respectului pe care îl port domnului președinte Mînzînă, sunt recunoscător județului pentru tot ce mi-a oferit și pot să spun că împlinirea mea ca om, ca bărbat, ca om de afaceri s-a întâmplat în Argeș. Am simțit-o ca pe o datorie morală apăsătoare să pot să răsplătesc toate aceste lucruri pe care Argeșul mi le-a oferit. Au mai fost oferte și din alte părți, nici nu le-am mai luat în considerare.

Un lucru decisiv a fost faptul că SJU Pitești oferă asistență medicală cetățenilor județului, dar și celor din județele limitrofe. Percepția mea despre sistemul public de sănătate s-a schimbat în anul 2019, când am suferit un infarct. Atunci nu m-a mai întrebat nimeni cum mă cheamă, că mă cheamă Dumbravă, că îl cunosc pe nu știu care... M-am dus la Spitalul Județean Pitești, unde am găsit oameni de înaltă calitate profesională. Am fost asigurat, monitorizat, a fost primul meu contact cu compartimentul de cardio, în speță cu doctorul Ușurelu”.

Pagină realizată de George OLTEANU

Eu, dansul, teatrul și scrisul

Ana-Maria Florea are 16 ani și este elevă la Liceul de Arte „Dinu Lipatti” Pitești, acolo unde spune că și-a descoperit o mulțime de pasiuni. Scrisul, dansul și actoria sunt domeniile în care tânăra încearcă din răspuțeri să exceleze. Astfel, a început să scrie capitole din romanul pe care dorește să îl publice în viitor, fiind deja postat pe rețelele de socializare. „Cred că nimic nu este întâmplător și că totul se petrece cu un motiv, pentru a ne crea un viitor formidabil. Empatizez cu lumea și îi încurajez pe oameni să-și urmeze visurile, să lupte pentru ceea ce îi fac fericiți și să muncească pentru rezultatele pe care și le doresc. O luptă pierdută nu înseamnă un întreg război. Prin acest interviu îmi doresc să încurajez tinerii să-și dezvolte pasiunile și să nu se dea bătăuți niciodată”, le-a transmis cititorilor Ana-Maria.

* De unde pornește pasiunea ta pentru scris?

** Cum am menționat, sunt elevă a Liceului de Arte „Dinu Lipatti”, unde am studiat cinci ani de muzică, mai exact pian și vioară. După terminarea claselor gimnaziale, am început studiile pe profilul arta actorului. De mică am avut o pasiune specială pentru artă. Întotdeauna mi-am exprimat gândurile și sentimentele prin scris, îmi dădeau o stare de liniște constantă. Învățând pe profil de actorie, pasiunea pentru scris s-a amplificat și am învățat cum să mă exprim liber. Îmi cream propriul tărâm unde puteam spune orice.

* Cum ți-a venit ideea de a începe o poveste, parte dintr-un roman?

** Povestea a fost începută pentru o temă pe care am primit-o. Privind în jurul meu am decis să

scriu cu sufletul ce se întâmplă și am reușit să creez o frumoasă poveste de dragoste. După impactul pe care l-a avut, am decis să încep un roman pe baza aceleiași teme care este „lupta pentru iubire”. Consider că fiecare om merită să fie iubit și să iubească la rândul său. Toți oamenii au destinul lor și o poveste nouă de spus.

* Care sunt sursele tale de inspirație?

** Obişnuiesc să scriu despre ce mi se întâmplă și le îmbin cu poveștile oamenilor din jurul meu. Cărțile, de asemenea, sunt o sursă de inspirație. Consider că cele mai bune romane au la bază o fărâma de adevăr. Inspirația apare în fiecare moment de neuitat pe care-l trăiesc. Un punct important al unui scriitor este să-și îndeplinească armonios sentimentele și trăirile.

* Ești pasionată și de dans. Care sunt cele mai mari reușite ale tale în acest domeniu?

** Cel mai mare câștig al meu a fost de a mă califica la Campionatele Mondiale din Spania. Am obținut numeroase medalii, trofee și ocazia de a participa la o competiție din Florida. Toate aceste lucruri le-am obținut cu ajutorul antrenoarelor mele care m-au susținut necondiționat și m-au sfătuit să muncesc pentru pasiunea mea. Din punctul meu de vedere, cel mai valoros trofeu este faptul de a-ți vedea antrenoarele mândre de tine și de reușitele tale.

* Care sunt activitățile tale extrașcolare?

** Tot timpul mi-l dedic dansului, teatrului și scrisului. Consider că toate acestea se îmbină și mă ajută la formarea mea. Iubesc să ascult muzică și să-mi las corpul să-mi ghideze mișcările. Prin teatru am învățat să fiu expresivă, calitate ce contribuie și la exprimarea sentimentelor mele pe ringul de dans. Într-o competiție, scena îți este cea mai bună prietenă, iar publicul este spectatorul basmului tău.

* Revenind la scris, ne poți încânta cu un pasaj din lucrarea ta?

** „Stăteam și număram fiecare pată strălucitoare de pe cer găsindu-i o amintire și un nume potrivit, ne promiteam că o să-l umplem cu iubirea noastră, că de fiecare dată când ne vom uita în sus o să ne aducem aminte de momentele petrecute împreună. Am crezut că o să fie pentru totdeauna..., până când m-am trezit stând în toiul nopții singură, încercând să văd acele pete de culoare care lumineau întreaga galaxie, dar lacrimile îmi împiedicau această dorință. Din bătrâni se știe că, atunci când cerul este gol, va ploua, pentru că norii își vor vărsa lacrimile de dorul stelelor. Așa s-a întâmplat și în cazul meu, lacrimile mele au fost o ploaie de amintiri.”

* Care sunt planurile și dorințele tale pentru viitor?

** Îmi doresc ca, pe viitor, să fiu aceeași fată puternică care luptă pentru visurile ei. Am în plan să-mi termin romanul și să-l pot publica. Voi continua cu dansul și voi munci în fiecare zi să pot deveni cea mai bună versiune a mea, să-mi pot face părinții mândri. Îmi doresc să ajung pe marile scene, să ridic o sală întreagă în picioare și să continui prin a sărbători cu colegile și antrenorele pentru rezultatele avute, pentru că suntem un întreg, o familie. Munca este cheia succesului.

* Ce carieră ți-ai dori să ai?

** Visul meu este să devin antrenore de dans. Gândul că pot lucra cu copiii, că îi pot îndruma spre bine este o împlinire. Mă regăsesc în această meserie și îmi doresc să ajung în punctul în care îmi voi putea susține elevii din culise.

Olga ANDRONACHI

Primăria Pitești stă după Finanțe, pentru noul stadion „Nicolae Dobrin”

...Acesta este motivul pentru care proiectul pare că a stagnat, iar piteștenii sunt îngrijorați de soarta noii arene care va purta numele legendarului fotbalist de la F.C. Argeș. Îngrijorarea cetățenilor este alimentată și de informații false scrise de pe conturi, de asemenea, false - a dat de înțeles primarul Piteștiului, **Cristian Gentea**.

Cristian Gentea a declarat, la ultima conferință de presă: „Sunt persoane care mă întrebă numai de stadion, să le spun că nu e adevărat că s-au pierdut banii, că nu se mai face.” Primarul a precizat și că, prin Hotărârea de Guvern privind stadionul din Pitești, cel de la Constanța, precum și pentru un alt obiectiv sunt alocați 1.100 de milioane de lei, iar documentele sunt acum în analiză la Finanțe. „În

momentul în care ies de acolo, urmează să intre în ședință de Guvern și se semnează contractul”, a mai adăugat edilul-șef.

Vă reamintim că Guvernul României a aprobat, la data de 30 aprilie 2024, memorandumul privind finanțarea noului stadion „Nicolae Dobrin” din Pitești, ce va avea nivel de omologare UEFA 4 și 15.200 de locuri în tribune. Au mai fost prevăzute: 457 de locuri de parcare, dintre care: 229 - în subsol, 51 - pe peluza sud, 105 - pe tribuna est și 72 - la suprafață.

Valoarea totală a investiției, prin Compania Națională de Investiții, se ridică la 100 de milioane de euro, din care finanțarea de la bugetul local este de 1,7%.

G.O.

INVESTIȚII CARE AR „CATAPULTA” PITEȘTIUL

Municipiul Pitești devine tot mai interesant, însă e loc de mai mult și de mai bine. Ultimele realizări, fie ele de stat sau private, au crescut exponențial popularitatea orașului nostru. Vorbim de **Pitești Arena**, **Argeș Mall**, de „**Simfonia**” reinventată, de numeroase concerte și evenimente care se derulează cu repeziciune sub ochii noștri. Dar se mai pot face, așa cum spuneam, și alte investiții care să atragă zeci de mii de turiști. Unele se pot realiza cu cheltuieli mici, altele necesită o analiză aprofundată.

Spre exemplu, un **tur al orașului cu autocarul sau cu trenulețul pe roți** ar fi o minimă investiție în beneficiul turiștilor care vin să ne viziteze. Probabil că delegațiile sportive care vin la competiții găzduite în municipiul nostru, cum a fost **Euro U20** la baschet, ar aprecia o asemenea ofertă. Ca să nu deranjeze traficul și așa sufocant, ar putea circula doar în weekend.

De cealaltă parte, o investiție serioasă care, la prima vedere, pare să nu fie solvabilă economic, este să avem o **Grădină botanică**, așa cum există în mai toate localitățile de top din România. Argument: avem supranumele de „Oraș al lalelelor” și suntem, totodată, unul dintre municipiile cu spațiile verzi cele mai îngrijite. Economic, nu știu dacă ar putea fi susținută, dar afectiv este suprasusținută de ing. dr. Ilarie Isac.

În schimb, turiștii s-ar putea bucura și de o **plimbare cu vaporeșul** pe râul Argeș sau în zona lacului de acumulare din Prundu, așa cum se făcea cândva.

Condiția este ca apa să fie curățată de mâl și de bălării. Argument: s-a început reabilitarea falezei pentru promenadă, este un proiect foarte apreciat și nu vād de ce nu s-ar merge până la capăt.

Așadar, ne aflăm lângă un curs mare de ape și pare că nu exploatăm suficient această oportunitate. S-ar putea realiza, de ce nu, un **Therme de Pitești**. Aviz investitorilor! Sigur, avem Bazinul Olimpic, însă acesta este mai degrabă potrivit sportivilor, decât amatorilor de relaxare la SPA.

Un alt subiect despre care am scris în repetate rânduri este cel al clădirilor monument lăsate de izbeliște. Oricare dintre acestea, dacă ar fi renovate, câte ar putea deveni un punct de interes pe harta municipiului? Se poate face într-un asemenea imobil, dau doar un exemplu, un **Muzeu al Farmaciei**. Sunt convins că fiecare cetățean are măcar o idee în legătură și cu alte proiecte. Ar fi util un sondaj.

Ajungem și la clădirile emblematice ale Piteștiului, cum Hotelul „Muntenia”. S-a scris, în urmă cu câțiva ani, că există un mare plan de reabilitare și de transformare a pieței „Muntenia”, lucru care pare că a fost abandonat de antreprenor. În schimb, îi dăm noi o idee năstrușnică: montarea unei platforme pentru **bungee jumping**, pe acoperișul imobilului.

Tot la capitolul senzații tari, punctăm ceva în „sprijinul” participanților la trafic care se cred zmei, se

iau la întrecere sau se dau în stambă prin sensurile giratorii, periclitând siguranța circulației. Pentru aceștia ar fi bun un **poligon pentru drift-uri și drag-uri („liniute”)**. Am identificat numeroase terenuri unde se poate amenaja lejer așa ceva, spre exemplu pe câmpul din **Tancredrom**, la marginea orașului. Există și o distanță suficientă față de locuințe, așa încât să nu existe deranj fonc.

Acest articol poate fi actualizat și cu alte proiecte de interes. Unele pot fi realizate chiar de municipalitate, acordând, desigur, prioritate celor anunțate deja. Așteptăm, așadar, noul **Stadion „N. Dobrin”, Spitalul Pitești** și alte lucruri care contează cu adevărat.

G. OLTEANU

Anunț de mediu

Baza Experimentală Mihăești, având sediul în loc. Mihăești, nr.1, com. Mihăești, județul Argeș, titular al planului - amenajament silvic BE Mihăești, SE I Râul Târgului și UP XI Huluba, județul Argeș, anunță publicul interesat asupra depunerii solicitării de obținere a **avizului de mediu** pentru planul menționat și declanșarea etapei de încadrare.

Prima versiune a planului poate fi consultată la sediul Agenției pentru Protecția Mediului Argeș, din localitatea Pitești, str. Egalității, nr. 50 A, jud. Argeș, de luni până joi, între orele 9-11.

Observații/comentarii și sugestii se primesc, în scris, al sediul A.P.M. Argeș, în termen de 18 zile de la data publicării anunțului.

COMUNICAT DE PRESĂ

Conectarea populației la rețeaua de alimentare cu apă și de canalizare pe străzile finalizate

în cadrul contractului de lucrări CL5.3

„Reabilitarea și extinderea rețelelor de alimentare cu apă și canalizare în Municipiul Pitești - Zona SUD”

Societatea APĂ CANAL 2000 S.A. anunță posibilitatea conectării populației la rețeaua de alimentare cu apă și canalizare, ca urmare a finalizării *Contractului de lucrări nr. 270/18.10.2022 - CL5.3 „Reabilitarea și extinderea rețelelor de alimentare cu apă și canalizare în Municipiul Pitești - Zona SUD”*, semnat între Apă Canal 2000 S.A., în calitate de Autoritate Contractantă și Asocieria formată din Kranz Eurocenter S.R.L. - Lider de asociere și Conarg AG S.R.L., din cadrul *„Proiectului regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Argeș, în perioada 2021-2027”*.

Astfel, **rugăm utilizatorii situați pe străzile menționate mai jos, să facă demersurile pentru racordarea imobilelor la rețelele de apă și de canalizare**, după caz:

- în municipiul Pitești - străzile: Intrarea Islazului, Zenitului, Victor Slăvescu, Nicolae Iorga, Prundu Mic, Primăverii, Bucovina, Aleea Dimitrie Butculescu;
- în comuna Bradu: străzile Alunului și Valea Geamăna - zona cuprinsă între strada Primăverii (limită cu mun. Pitești) și strada Livezilor.

În acest sens, beneficiarii trebuie să se prezinte la Ghișeul Unic al societății din Pitești, b-dul I.C. Brătianu nr. 24 A, în vederea depunerii formularului *„Comandă execuție branșament la rețeaua de apă/ racord la rețeaua de canalizare”*, formular care se poate descărca și de pe pagina de internet a societății www.apacanal2000.ro, secțiunea „*Clienți*”, subsecțiunea *„Formulare”*, formularul nr. 2.

La depunerea comenzii trebuie anexate, în copie, actele de identitate ale proprietarilor și actul de proprietate și se vor achita taxa de conectare la rețeaua de apă și sigilare apometru (143 lei) și/sau taxa de conectare la rețeaua de canalizare menajeră (143 lei).

Notă: În cazul în care există contract pentru serviciul de furnizare apă, pe comandă se va specifica indexul înregistrat pe apometru la data depunerii acesteia.

Director General
Mihail Marinescu

SERVICII DE ZUGRĂVELI RAPIDE. TEL. 0786.277.287

Mica publicitate

Felicitări

Draga noastră fată, ANA-MARIA, care ne-a bucurat cu doi nepoți, împlinește în această lună un frumos buchet de ani. La mulți și frumoși ani îi urează, mama, Olga Panaete, tata, frații și surorile.

Vânzări case

Vând casă 4 camere Câmpulung-Muscel, 98 m.p. Suprafață utilă 206 m.p., cu 3213 m.p. teren. Disponibilă imediat. Un plus de informații, la tel. 00 33 64 34 12 091 și 07 57 79 92 82.

Pierdere

Magazin PROFİ Stâlpeni -Argeș pierdut autorizații DSV pentru Măcelărie și Fast Food. Se declară nule.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Comunicat de presă

August 2024

Finalizare contract de lucrări CL5.3

Reabilitarea și extinderea rețelelor de alimentare cu apă și canalizare în Municipiul Pitești - Zona SUD

APĂ CANAL 2000 S.A. anunță finalizarea *Contractului de lucrări nr. 270/18.10.2022 - CL5.3 „Reabilitarea și extinderea rețelelor de alimentare cu apă și canalizare în Municipiul Pitești - Zona SUD”*, din cadrul *„Proiectului regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Argeș, în perioada 2021-2027”*.

Prin intermediul acestui contract s-au realizat lucrări de extindere și reabilitare a rețelelor de distribuție și de canalizare din localitatea Pitești - Zona SUD, inclusiv testarea și punerea în funcțiune a sistemelor nou construite, precum și acordarea de asistență personalului de exploatare și instruirea acestuia.

Contractul de lucrări CL5.3 - Reabilitarea și extinderea rețelelor de alimentare cu apă și canalizare în Municipiul Pitești - Zona SUD a fost semnat între Apă Canal 2000 S.A., în calitate de Autoritate Contractantă și Asocieria formată din Kranz Eurocenter S.R.L. - Lider de asociere și Conarg AG S.R.L.. Ordinul de începere al lucrărilor a fost emis cu data de 14.12.2022, durata de execuție a contractului fiind de 18 luni, până la data de 14.06.2024. Etapa de execuție a lucrărilor s-a încheiat prin semnarea Procesului verbal de recepție la terminarea lucrărilor nr. 1/07.08.2024, cu o valoare a lucrărilor executate în sumă de 18.347.469,18 lei. Contractul are o perioadă de notificare a defectelor de 36 de luni.

Prin intermediul acestui contract s-au realizat următoarele lucrări:

- în Municipiul Pitești:
  - Extinderea rețelei de alimentare cu apă pe străzile: Intrarea Islazului, Zenitului, Victor Slăvescu, Nicolae Iorga;
  - Reabilitarea rețelei de alimentare cu apă: Bulevardul Petrochimiștilor, Prundu Mic, Aleea Petru Poni;
  - Extinderea rețelei de canalizare pe străzile: Nicolae Iorga, Victor Slăvescu, Zenitului, Intrarea Islazului;
  - Reabilitarea conductelor de canalizare pe străzile: Târgul din Vale, Constantin Brâncoveanu, Mihai Eminescu, Primăverii, Bucovina, Aleea Dimitrie Butculescu, Dromichete, Constantin Moșil, Bulevardul Petrochimiștilor;
  - Hidranți supraterani, branșamente consumatori, racorduri la rețeaua de canalizare;
  - Stație de pompare apă uzată str. Victor Slăvescu, inclusiv conducta de refulare canalizare;
  - Cămin de monitorizare clor și presiune pe strada Prundu Mic.
- în comuna Bradu:
  - Reabilitarea conductelor de canalizare pe strada Alunului.

Apă Canal 2000 S.A. Pitești
Calea Craiovei, nr. 38, etaj 3, Pitești
Tel/Fax: 0248 210 148

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ „ION MIHALACHE” TOPOLOVENI - ARGES
Pierdut cod unic de înregistrare fiscală
cu numărul 15987350. Se declară nul.

Târgul de „Sfânta Maria“ Curtea de Argeș

Un târâm al bucuriei

În perioada 13-15 august, Curtea de Argeș a fost gazda unei sărbători deosebite, dedicate Zilelor Municipiului, un eveniment care a reunit comunitatea locală și vizitatori din întreaga țară. Platoul de lângă Sala de Sport a fost transformat într-un veritabil târâm al bucuriei, unde tradiția s-a împletit armonios cu modernitatea, iar atmosfera de sărbătoare a fost resimțită din plin de toți cei prezenți.

O oază de distracție

Unul dintre cele mai atrăgătoare puncte ale evenimentului a fost **parcul de distracții**, considerat a fi cel mai frumos și mai diversificat din zonă. Aici, mai cu seamă cei mici, au avut ocazia să se bucure de o varietate de atracții, de la carusele colorate și roți gigantice, până la jocuri interactive care au făcut să înflorească zâmbete pe fețele copiilor și nu numai. Atmosfera plină de râsete și de strigăte de bucurie a fost... asezonată cu mirosul nostalgic și îmbietor al deliciilor cu gust de copilărie: vată de zahăr, porumb fiert ș.a. Parcul de distracții a fost cu adevărat locul perfect pentru întreaga familie, oferind momente de neuitat.

Muzică și voie bună

Pe lângă distracțiile din parc, Zilele Municipiului Curtea de Argeș au fost animate și de un

line-up impresionant de artiști. Concertele live au adus pe scenă atât muzică tradițională românească, cât și hituri moderne. Oamenii au dansat, au cântat și s-au bucurat împreună, creând un sentiment de unitate și celebrare. Fiecare seară a fost marcată de momente unice, iar energia pozitivă a publicului a fost contagioasă. Programul artistic a fost construit în jurul mai multor artiști populari, fiind rotunjit de DJ, MC și de trupe pop-rock consacrate.

Martți, au urcat pe scenă **Bogdan Oncioiu** și **Georgeta Chițoran**, împreună cu un taraf de muzică tradițională. A urmat

concertul **Holy Molly** și ritmurile de clubbing ale **Mc Raisa & DJ Albinuța**. Miercuri, a fost ziua muzicii pentru suflet, cu **Carmen Ienci**. Au încântat audiența și copiii de la **Clasa de Chitară a Centrului de Cultură și Arte „George Topîrceanu”**. Totuși, momentul cel mai așteptat al întregii manifestări a fost concertul susținut de **Diracția 5**, una dintre cele mai iubite trupe românești care a făcut un show memorabil. Joi, de Sf. Maria, a fost rândul artiștilor din **Ansamblul „Argeșul”** al Centrului de Cultură și Arte George Topîrceanu. Apoi, **„Proconsul”** a oferit o seară magică tuturor celor prezenți.

Pentru pofticioși...

Oferta gastronomică variată a inclus preparate tradiționale românești și delicatese internaționale. Standurile cu produse alimentare au fost pline de bunătați, iar vizitatorii au avut ocazia să deguste preparate specifice zonei, cum ar fi mămăligă cu brânză și smântână, cozonaci proaspeți și plăcinte delicioase. Nu au lipsit, desigur, micii, berea și pastrama. În ciuda caniculei, aceste produse s-au consumat în cantități... industriale, iar unii petrecăreți au plecat spre casele lor pe... șapte cărări. Important este că aroma mâncărilor gătite cu drag a îmbogățit atmosfera festivă și toată lumea s-a distrat.

De neuitat

Pentru vizitatori, Zilele Municipiului Curtea de Argeș din 2024 au fost mai mult decât un simplu eveniment; au fost o celebrare a comunității, a tradițiilor și a bucuriei de a fi împreună. Atmosfera vibrantă, parcul de distracții plin de viață, muzica electrizantă și deliciale culinare au creat o experiență unică, care a lăsat amintiri de neuitat în inimile tuturor participanților. Cu siguranță, acest eveniment va rămâne în istoria orașului ca o dovadă a spiritului său festiv și a unității comunității. Așteptăm cu nerăbdare ediția din 2025!

George OLTEANU

